

POZOŇ SENTIMENTÁL | MAREK LAČEK | LUBOMÍR BURGR | PETR ZAGAR | CYRIL ŠIKULA | ADRIANA ANTALOVÁ | MARIÁN SVETLÍK | EN
GINZERY | MARIÁN VARGA | RABÍN BARUCH MYERS | BORIS LENKO | MIKI SKUTA | IVAN ŠILLER | SIMON TANDREE | MILAN RADIČ | IV
PRISTAŠOVÁ | NORA SKUTA | JOZEF LUPTÁK | ROBERT COHEN | RONALD ŠEBESTA | IGOR KARŠKO | KAZATEL DANIEL PASTIRČÁK | OF
APERTA ENSEMBLE | TRIO DUMKY | PIERRE OLIVIER QUEYRAS | ANTOINETTE MARIN | SÉBASTIEN LAGARDE | SUCHOŇ QUARTET | MILAN VEVEŘKA | ANNA VEVERKOVÁ | JUL
VEVERICA | ŠTĚPÁN ŠVESTKA | ICARUS QUARTET | MAGDALÉNA BAJUSZOVÁ | JIŘÍ BARTA | RICHARD GAŠPAR | VLADIMÍR GODÁR | VERONIKA LACK
| PETRA NOSKAIOVÁ | ALEKSANDRA OHAR | PETER VRBINČÍK | LENKA ŠILLEROVÁ | KOMORNí SOLISTI BRATISLAVA | ANDREJ ČAL | JANA KARŠKO
| VLADAN KOČÍ | ANDREA MUDROŇOVÁ | TAMÁS MÉREI | JÁN SLAVIK | EUGEN PROCHÁČ | LADISLAV SZATHMÁRY | CORNI DI BRATISLAVA | VENI ENSEMB
DANIEL MATEJ | DAGMAR KAMENSKÁ | BRANISLAV DUGOVIČ | BRANISLAV BELORID | MATÚŠ PLAVEC | PETER MOSORJAK | PETER ZWIEBEL | MARIÁN LEJA
| ROMAN LAŠČIAK | PETER BREINER | STANO PALÚCH | ALBRECHT COLLEGIUM | MOYZESOVO KVARTETO | STANISLAV MUDROŇ
FRATINŠEK TÖRÖK | ALEXANDER LAKATOŠ | ANTON KUBASÁK | ANDREJ ŠEBAN | IGA KEĽAROVÁ | SPEVÁCKY ZBOR APSORA | IVAN BUFFA | PACORA T
| RÓBERT RAGAN | MARCEL COMENDANT | MICHAL VAVRO | JURAJ GRIGLÁK | AJDŽI SABO | BENJAMIN SCHMID | VLADIMIR MENDELSSOHN | PE
ŠESTÁK | DORA SCHWARZBERG | JORGE BOSSO | SOLAMENTE NATURALI | MILOŠ VALENT | MARIAN GAŠPAR | ADRIANA KUČEROVÁ | CHORUS ALEA | PRESSBUR
QUARTETT | RÓBERT ŠEBESTA | LOTZ TRIO | ROBERT ROTH | OSKAR RÓZSA | MARTIN VALIHORA | ONDREJ KRAJŇÁK | BRANISLAV KOSTK
THIERRY EBAM | JURAJ DOBRAKOV | MARCELKA A JOZEF DREVEŇÁKOVCI | IRENKA POKUTOVÁ A BÉLA POKUTA | MARTINKA A FERKO
DUĐOVCI | BRAŇO JOBUS | VRBOVSKÍ VÍTAZI | ABUSUS | BASHAVEL | KLAUDIUS KOVÁČ | PETER SOLÁRIK |
PUCK FAIR | BRIAN DUNNING | SEAN WHELAN | BRIAN FLEMING

konvergenzie

KONVERGENCIE

FESTIVAL KOMORNEJ HUDBY | CHAMBER MUSIC FESTIVAL

17 – 20 SEPTEMBER 2009 | BRATISLAVA

V SPOLUPRÁCI S | IN COOPERATION WITH

FESTIVAL PODPORILI

HLAVNÝ USPORIADATEĽ A PRODUCENT | MAIN ORGANIZER AND PRODUCER

Konvergenzie – spoločnosť pre komorné umenie | Convergence – Society for Chamber Arts

**KON
VER
GEN
CIE**

FESTIVAL KONVERGENCIE – 10 ROKOV HĽADANIA

Je desať rokov existencie festivalu veľa alebo málo? Možno nejde ani tak o číslo a výročie, ako skôr o čas na zastavenie a položenie si otázky, čo je za nami, o čo ide dnes a kam by sme sa mali uberať...

Pre mňa bolo posledných desať rokov fascinujúcim hľadaním, vytváraním nového priestoru pre radosť z hudby a stretnutia publika s interpretmi. Konvergenzie sa stali akousi tvorivou dielňou nových nápadov, programov, premiér a netradičných spojení (*Triango, Chassidic Songs, Bartók – Varga, Cello Colosseum, Bartók Circle, Francúzska noc komornej hudby, Bratislavská noc komornej hudby* či koncerty pre deti), ktoré zazneli na festivale v premiére a každý z nich začal potom žiť svojím vlastným životom. Uviedli sme tiež komorné diela, ktoré na Slovensku ešte nikdy nezazneli, resp. zaznievali len veľmi zriedkavo – od opusov Beethovena, cez skladby Brahmsa, Jána Levoslava Bellu, Dvořáka, Dohnányiho, Bartóka až po hudbu Vladimíra Godára, Jevgenija Iršaia, Mariána Vargu, Daniela Mateja a mnohých ďalších.

Napriek tomu, že mám ešte stále zimomriavky z toho, či na naše koncerty príde publikum, musím s radosťou skonštatovať, že Konvergenzie si našli svojich stálych poslucháčov. Naše publikum je neodmysliteľnou súčasťou atmosféry festivalu a každý, kto príde na koncert, sa pre mňa stáva spolutorcom výnimočných okamihov, ktoré prežívame s hudbou.

Okrem narodenín festivalu si chceme tentoraz pripomenúť aj 20 rokov od Nežnej revolúcie. Tento zlomový bod v našej histórii bol pre mňa jedným z najsilnejších. Priniesol otvorenie kľetky, v ktorej sme žili, a s tým i nové možnosti.

CONVERGENCE FESTIVAL – 10 YEARS OF SEARCHING

Is ten years of the festival's existence a lot or a little? Maybe it is not so much about the number and anniversary than about the opportunity for pausing and asking a question: what is behind us, what it is about today and where we should be heading ...

For me the last ten years have been a fascinating story of searching, creating new space for the joy of music, meetings of the audience with the performers.

Convergence became a kind of a workshop of new ideas, programs, premieres and untraditional connections (*Triango, Chassidic Songs, Bartók – Varga, Cello Colosseum, Bartók Circle, French Night of Chamber Music, Bratislava Night of Chamber Music* or concerts for children), that were premiered at the festival and each of them started to live their own life afterwards. We also presented chamber music compositions that had not been performed in Slovakia before or only on rare occasions – starting with Beethoven's opuses, through the compositions of Brahms, Ján Levoslav Bella, Dvořák, Dohnányi, Bartók, to the music of Vladimír Godár, Jevgenij Iršai, Marian Varga, Daniel Matej and many others.

Although I still get shiver down my spine wondering how many people are going to come to our concerts, I have to declare with joy that Convergence has found its stable listeners. Our audience is an inseparable part of the festival's atmosphere and everyone who comes to a concert in my eyes becomes a co-creator of the exceptional moments that we experience with music.

Apart from the festival's birthday we would also like to remind ourselves of the 20th anniversary of the Velvet Revolution. This breaking point of our history is one of the strongest moments of my life. It meant opening the cage that we lived in which brought new possibilities, too.

Without this change the Convergence Festival probably wouldn't exist either, although not as many people believe in that change nowadays as they did when ringing with their keys at the squares. In spite of that we are still on a journey, and it is often a very painful one, freedom is stronger, despite all the insecurity that we live in and many tough decisions that we have to make.

The program that we prepared was not chosen at random. Chamber music of the authors that are connected by the Central-European area, great cellist and friend Robert Cohen, new work of Jevgenij Iršai, drama – a testimony about the horror that was experienced by individuals during communism, exceptional multi-genre projects *World Downside Up* and *Romaria*, musical riddle for children, lullabies of Vlado Godár, and the performance of the legendary band Collegium Musicum that will premiere compositions for cello by Marian Varga, will be a celebration of both anniversaries. And I believe that it will be a joyful celebration, free, happy, and beautiful, but also meditative and inspiring. A celebration that has always been part of the festival and I hope this year will be no different.

Special thanks belongs to the whole team of Convergence and our long-term partners that trust us and support us.

Thank you, my friends!

JOZEF LUPTÁK

Ani festival Konvergenzie by bez tejto zmeny neexistoval, napriek tomu, že jej teraz verí výrazne menej ľudí ako v čase štrngania kľúčmi na námestiach. Hoci sme stále na ceste, a často veľmi bolestivej, sloboda je silnejšia. A to i napriek neistote, v ktorej žijeme a množstvu ťažkých rozhodnutí, ktoré musíme robiť.

Program, ktorý sme pripravili, nie je vybraný náhodne. Komorná hudba autorov, ktorých spája stredoeurópsky priestor, fenomenálny violončelista Robert Cohen, nové dielo Jevgenija Iršaia, divadelná hra – výpoveď o hrôzach, ktoré zažili jednotlivci počas komunizmu, výnimočné nadžánrové projekty *World Downside Up* a *Romaria*, hudobná hádanka pre deti, uspávanky Vlada Godára i vystúpenie legendárneho súboru Collegium Musicum, na ktorom zaznejú premiéry skladieb pre violončelo od Mariána Vargu, budú oslavou obidvoch výročí. A verím, že to bude oslava radostná, slobodná, veselá a krásna, ale i premýšľavá a znepokojujúca. Taká, akou festival Konvergenzie vždy bol.

Špeciálne poďakovanie patrí celému tímu Konvergenzií a najmä našim dlhodobým partnerom, ktorí nám veria a podporujú nás.

Ďakujem, priatelia!

JOZEF LUPTÁK

PROGRAM FESTIVALU | PROGRAM OF THE FESTIVAL

ŠTVRTOK 17. 9. 2009 | 18.30 HOD. | DESIGN FACTORY

1. KONCERT | **SLÁVNOSTNÝ KONCERT K 10. VÝROČIU FESTIVALU**

INTERPRETI | R. COHEN (UK) – dirigent, violončelo | J. LUPTÁK (SK) – violončelo

CZECH VIRTUOSI CHAMBER ORCHESTRA (CZ), M. PALA (SK) – koncertný majster | I. KARŠKO (CH-SK), J. KARŠKOVÁ (CH-SK),
D. DANEL (CZ), A. KUROSHIMA (JP) – husle | Y. GOTLIBOVICH (IL), E. ITO (JP) – viola

ŠTVRTOK 17. 9. 2009 | 21.00 HOD. | DESIGN FACTORY

2. DIVADLO | **JÚLIA – DIALÓG O LÁSKE** | ANDRÁS VISKY

HRÁ | M. HAWKINS (USA)

PIATOK 18. 9. 2009 | 18.30 HOD. | DESIGN FACTORY

3. – 4. KONCERT | **BRATISLAVSKÁ NOC KOMORNEJ HUDBY VI**

INTERPRETI | I. KARŠKO (CH-SK), J. KARŠKOVÁ (CH-SK), D. DANEL (CZ), A. KUROSHIMA (JP) – husle | Y. GOTLIBOVICH (IL),
E. ITO (JP) – viola | J. LUPTÁK (SK), A. GÁL (SK) – violončelo | M. SKUTA (SK), N. SKUTA (SK), I. ŠILLER (SK) – klavír |
I. FÁBERA (SK) – hobojs | R. ŠEBESTA (SK) – klarinet | P. KAJAN (SK) – fagot | T. HORKAVÝ (SK) – lesný roh

PIATOK 18. 9. 2009 | 21.30 HOD. | DESIGN FACTORY

5. KONCERT | **WORLD DOWNSIDE UP** | J KYLE GREGORY QUINTET (USA-IT)

INTERPRETI | P. BIRRO – klavír | R. DANI – bicie | S. MAIORE – kontrabas | A. SHIMURA – violončelo | J. K. GREGORY – trúbka, lesný roh

THURSDAY | SEPTEMBER 17, 2009 | 6.30 PM | DESIGN FACTORY

1ST CONCERT | **CONCERT AT THE OCCASION OF 10TH ANNIVERSARY OF THE FESTIVAL**

PERFORMERS | R. COHEN (UK) – conductor, cello | J. LUPTÁK (SK) – cello

CZECH VIRTUOSI CHAMBER ORCHESTRA (CZ), M. PALA (SK) – concertmaster | I. KARŠKO (CH-SK), J. KARŠKOVÁ (CH-SK),
D. DANEL (CZ), A. KUROSHIMA (JP) – violin | Y. GOTLIBOVICH (IL), E. ITO (JP) – viola

THURSDAY | SEPTEMBER 17, 2009 | 9.00 PM | DESIGN FACTORY

2ND CONCERT | **JULIET – DIALOGUE ABOUT LOVE** | ANDRÁS VISKY

PERFORMER | M. HAWKINS (USA)

FRIDAY | SEPTEMBER 18, 2009 | 6.30 PM | DESIGN FACTORY

3RD – 4TH CONCERT | **BRATISLAVA CHAMBER MUSIC NIGHT VI**

PERFORMERS | I. KARŠKO (CH-SK), J. KARŠKOVÁ (CH-SK), D. DANEL (CZ), A. KUROSHIMA (JP) – violin | Y. GOTLIBOVICH (IL),
E. ITO (JP) – viola | J. LUPTÁK (SK), A. GÁL (SK) – cello | M. SKUTA (SK), N. SKUTA (SK), I. ŠILLER (SK) – piano |
I. FÁBERA (SK) – oboe | R. ŠEBESTA (SK) – clarinet | P. KAJAN (SK) – bassoon | T. HORKAVÝ (SK) – french horn

FRIDAY | SEPTEMBER 18, 2009 | 9.30 PM | DESIGN FACTORY

5TH CONCERT | **WORLD DOWNSIDE UP** | J KYLE GREGORY QUINTET (USA-IT)

PERFORMERS | P. BIRRO – piano | R. DANI – drums | S. MAIORE – double bass | A. SHIMURA – cello | J. K. GREGORY – trumpet, french horn

SOBOTA 19. 9. 2009 | 16.00 HOD. | DESIGN FACTORY

6. KONCERT | **HoLeFAKLa** | KONCERT PRE DETI

INTERPRETI | I. ŠILLER – klavír & PRIATELIA

SOBOTA 19. 9. 2009 | 19.30 HOD. | JEZUITSKÝ KOSTOL

7. KONCERT | **THE DOWLAND PROJECT** | ROMARIA (UK-USA-DK-SK)

INTERPRETI | J. POTTER – tenor | M. VALENT – husle, viola |

J. SURMAN – sopránový saxofón, basový klarinet, tenorové a basové flauty | S. STUBBS – baroková gitara, vihuela

SOBOTA 19. 9. 2009 | 21.30 HOD. | KONCERTNÁ SIEŇ KLARISKY

8. KONCERT | **EURÓPSKE HUSĽOVÉ USPÁVANKY** | NOČNÝ KONCERT

INTERPRETI | V. GODÁR – klavír | P. HAMAR – husle | E. ŠUŠKOVÁ – spev

NEDEĽA 20. 9. 2009 | 18.00 HOD. | DESIGN FACTORY

9. KONCERT | **ALLEGRO BRILLANTE**

INTERPRETI | I. KARŠKO (CH-SK), J. KARŠKOVÁ (CH-SK) – husle | S. TANDREE (USA) – viola | J. LUPTÁK (SK) – violončelo |
N. SKUTA (SK) – klavír

NEDEĽA 20. 9. 2009 | 20.00 HOD. | DESIGN FACTORY OPEN AIR

10. KONCERT | **COLLEGIUM MUSICUM SPECIAL**

INTERPRETI | M. VARGA – hammond organ | F. FREŠO – basgitara | F. GRIGLÁK – elektrická gitara | M. VALIHORA – bicie

SATURDAY | SEPTEMBER 19, 2009 | 4.00 PM | DESIGN FACTORY

6TH CONCERT | **HoLeFAKLa** | CONCERT FOR CHILDREN

PERFORMERS | I. ŠILLER – piano & FRIENDS

SATURDAY | SEPTEMBER 19, 2009 | 7.30 PM | JESUIT CHURCH

7TH CONCERT | **THE DOWLAND PROJECT** | ROMARIA (UK-USA-DK-SK)

PERFORMERS | J. POTTER – tenor | M. VALENT – violin, viola |

J. SURMAN – soprano saxophone, bass clarinet, tenor and bass recorders | S. STUBBS – baroque guitar, vihuela

SATURDAY | SEPTEMBER 19, 2009 | 9.30 PM | KLARISKY CHURCH

8TH CONCERT | **EUROPEAN VIOLIN LULLABIES** | NIGHT CONCERT

PERFORMERS | V. GODÁR – piano | P. HAMAR – violin | E. ŠUŠKOVÁ – soprano

SUNDAY | SEPTEMBER 20, 2009 | 6.00 PM | DESIGN FACTORY

9TH CONCERT | **ALLEGRO BRILLANTE**

PERFORMERS | I. KARŠKO (CH-SK), J. KARŠKOVÁ (CH-SK) – violin | S. TANDREE (USA) – viola | J. LUPTÁK (SK) – cello | N. SKUTA (SK) – piano

SUNDAY | SEPTEMBER 20, 2009 | 8.00 PM | DESIGN FACTORY OPEN AIR

10TH CONCERT | **COLLEGIUM MUSICUM SPECIAL**

PERFORMERS | M. VARGA – hammond organ | F. FREŠO – bass guitar | F. GRIGLÁK – electric guitar | M. VALIHORA – drums

1. KONCERT | ŠTVRTOK | 17.9.2009 | 18.30 HOD. | DESIGN FACTORY

SLÁVNOSTNÝ KONCERT K 10. VÝROČIU FESTIVALU CONCERT AT THE OCCASION OF 10TH ANNIVERSARY OF THE FESTIVAL

1ST CONCERT | THURSDAY | SEPTEMBER 17, 2009 | 6.30 PM | DESIGN FACTORY

ROBERT COHEN – dirigent, violončelo |
conductor, cello (UK)

JOZEF LUPTÁK – violončelo |
cello (SK)

CZECH VIRTUOSI CHAMBER ORCHESTRA (CZ)

MILAN PALA – koncertný majster | concertmaster (SK)

IGOR KARŠKO – husle | violin (CH-SK)

JANA KARŠKOVÁ – husle | violin (CH-SK)

DAVID DANEL – husle | violin (CZ)

AKI KUROSHIMA – husle | violin (JP)

YUVAL GOTLIBOVICH – viola | viola (IL)

EMI ITO – viola | viola (JP)

PROGRAM | Joseph Haydn (1732–1809)

– Koncert pre violončelo a orchester C dur Hob. VIIb:1 | Cello Concerto No. 1 in C Major, Hob. VIIb:1

1. Moderato
2. Adagio
3. Finale: Allegro molto

Jevgenij Iršai (1951)

– Penetration pre violončelo a sláčikový orchester (svetová premiéra) | Penetration for Cello and Orchestra (World premiere)

PRESTÁVKA | INTERMISSION

Felix Mendelssohn Bartholdy (1809–1847)

– Sláčikové okteto Es dur op. 20 | Octet in E flat Major, Op. 20

1. Allegro moderato ma con fuoco
2. Andante
3. Scherzo: Allegro leggierissimo
4. Presto

Naše priateľstvo s Jozefom Luptákom sa začalo v roku 2000. Vtedy, pri príležitosti festivalu Večery Novej hudby, ktorý bol venovaný výročiu J. S. Bacha a mal názov 250 Years After, Daniel Matej zorganizoval projekt pod názvom Volanie po partitúrach. V rámci tohto projektu bola výzva skomponovať skladbu pre sólové violončelo. Vlastne pre Jozefa Luptáka. Odvtedy sme s Jozefom spolupracovali na množstve rôznych koncertov a podujatí. Jedným z najvýznamnejších projektov, ktorý sa nám podarilo zrealizovať v spolupráci so skvelým Milanom Paľom, boli koncerty v rámci Dní slovenskej hudby v Petrohrade v roku 2006, pre ktoré som skomponoval skladbu Uangamizi pre husle, violončelo a orchester na objednávku Filharmonického spoloknosti Sankt-Petersburgu. Festival Konvergenzie sledujem od roku 2000 a myslím si, že čím ďalej tým viac patrí medzi najvýznamnejšie podujatia na Slovensku. Jozef je nielen skvelý hudobník a úžasný človek, ale aj vynikajúci organizátor. Preto som s veľkou radosťou prijal jeho návrh skomponovať koncert pre violončelo a sláčikový orchester pri príležitosti Haydnovho výročia. Penetration (Prenikanie) som napísal na konci roku 2007. Idea skladby spočívala v tom, nenápadne spojiť svet súčasnej hudby so svetom hudby Haydna. Teším sa, že premiérové zaznie práve na otváracom koncerte jubilejného 10. ročníka festivalu Konvergenzie.

JEVGENIJ IRŠAI

Vždy sa zasmejem, keď si spomeniem ako sa Michal Kaščák v jednom z úvodov k bulletinu Konvergencií vtípne a zároveň výstižne „zamyslel“ nad violončelistami a ich nástrojmi: „Natahujú sa s tým krásnym hebedom krížom-krážom, už ani nejde o hudobný nástroj, ale zvláštny druh bytosti, ktorá potrebuje cit i silné svaly, vlastné miesto v aute i lietadle. Čo ale violončelu nemožno uprieť, je veľká duša. A tú má i violončelista Jozef Lupták...”

Our friendship with Jozef Lupták started in 2000. It was then that, at the occasion of the Evenings of New Music festival dedicated to the anniversary of J. S. Bach, called 250 Years After, Daniel Matej organized a project named Call for Scores. As part of this project there was a call for composing music for solo cello. Actually, for Jozef Lupták. Since then Jozef and I have worked together on many different concerts and events.

One of the most important projects, that we managed to carry out in collaboration with great Milan Pala, was the series of concerts as part of Days of Slovak Music in Petersburg in 2006 for which I composed Uangamizi for violin, cello and orchestra made to order of Philharmonic Society of Sankt-Petersburg.

I have been watching the Convergence festival since 2000 and I think that it's becoming one of the most prominent events in Slovakia. Jozef is not only a great musician and amazing person, he is also an outstanding organizer. Therefore I was very happy to have accepted his proposal to compose a concert for cello and string orchestra at the occasion of Haydn's anniversary. I wrote Penetration at the end of 2007. The idea of the composition is to connect the world of contemporary music with the world of Haydn's music. I am glad that this composition will be premiered at the opening concert of the annual year of the Convergence festival.

JEVGENIJ IRŠAI

I always laugh when I remember how Michal Kaščák wittily and concisely “meditated” over cellists and their musical instruments in one of the introductory texts for the Convergence Festival bulletin: *“They carry their beautiful hulk criss-cross, it is no more a musical instrument; it is becoming a strange kind of being that needs love and strong muscles, its own seat in the car as well as on the plane. However, we cannot deny that a cello has a great soul. And the same we can find in the cellist Jozef Lupták...”*

The picture of Jozef without a cello is almost impossible; Convergence Festival without him would lack soul. Therefore we cannot celebrate the festival's birthday without a cello in the main role. Nor without Jozef's teacher from London Royal Academy of Music Robert Cohen. Only a few performers radiate with such charisma, joy of music and energy as this excellent British cellist. He can be dazzlingly brilliant, passionate; he surprises as well as inspires to think but without a risk of self-involvement or pretentiousness. An exceptional artist with a unique performance handwriting that makes him different but at the same time he is sufficiently flexible not to become a trap. He will introduce himself in Haydn's cello concert.

Nowadays one tends to simplify and define Mozart as the rebel, Beethoven as the visionary, and **Joseph Haydn** (1732–1809) as the founder of tradition. Indeed, Haydn never comprehended the extravagancies of the Salzburg prodigy; neither would he follow an example of the stubborn bohemian from Bonn. However, in music he could be playful and passionate in the same way as Mozart; he could be as witty and courageous as Beethoven. The first one, always composing with ease, admitted with humbleness how much energy he had spent trying to get closer to Haydn. The second one pointedly declared that he did not learn anything from Haydn but his music says the contrary.

Predstava Jozefa bez violončela je takmer nemožná, Konvergenciám by bez Jozefa chýbala duša. Preto violončelo v hlavnej úlohe nemôže na narodeninách festivalu chýbať. Rovnako ako Jozefov učiteľ z londýnskej Royal Academy of Music Robert Cohen.

Len málo interpretov vyžaruje takú charizmu, radosť z hudby a energiu ako tento vynikajúci britský violončelista. Dokáže byť oslnivo brilantný, vášnivý, prekvapovať i provokovať k zamysleniu, no bez rizika samoúčelnosti alebo pózy. Výnimočný umelec s osobitým interpretačným rukopisom, ktorý ho odlišuje, no je zároveň dostatočne flexibilný, aby sa nestal pascou, sa predstaví v Haydnovom violončelovom koncerte.

Zjednodušene sa dnes zvykne Mozart prezentovať ako rebel, Beethoven ako vizionár a **Joseph Haydn** (1732–1809) ako zakladateľ tradície. Haydnovi boli skutočne cudzie extravagancie salzburského zázračného dieťaťa i vzdor búrliváka z Bonnu. V hudbe však dokázal byť hravým a vášnivým ako Mozart a rovnako dôvtipným i (od)vážnym ako Beethoven. Prvý, píšúci vždy s ľahkosťou, s pokorou priznáva koľko energie ho stále približuje sa Haydnovi. Druhý síce ostentatívne vyhlasuje, že sa od neho nenaučil nič, no jeho hudba hovorí o presnom opaku.

Objavenie *Koncertu pre violončelo C dur* v roku 1961 v Národnom múzeu v Prahe spôsobilo v hudobnom svete senzáciu. Skladba, dve storočia považovaná za stratenú, vznikla medzi rokmi 1761–1765, teda v začiatkoch Haydnovho pôsobenia na poste kniežacieho kapelníka v Eszterháze. V tom čase mal k dispozícii špičkových inštrumentalistov, preto kladie na sólistu vysoké nároky. Aristokratická elegancia úvodu, pôvab a lyrika pomalej časti a brilantnosť finále urobili z diela krátko po novodobej premiére trvalú súčasť koncertného repertoáru.

The discovery of Haydn's *Cello Concerto in C Major* in National Museum in Prague in 1961 caused sensation in the world of music. The composition that for two centuries had been considered lost was written in 1761–1765, that means at the beginning of Haydn's work at the position of county band master in Eszterház. At that time he had top instrumentalists at his disposal and therefore he sets high criteria on the soloist. Aristocratic elegance of the introductory part, charming lyricism of the slow part and brilliance of the final made this composition a permanent part of concert repertoire soon after its latter-day premiere.

When talking about **Felix Mendelssohn Bartholdy** (1809–1847) the legendary cellist Pablo Casals said that he was a romanticist that felt most comfortable in classicistic forms. Therefore we may find it rather symbolic that Mendelssohn was born in the year when Haydn died. Universal talent of a son of an influential Jewish banker and a grandson of the well-known philosopher Moses Mendelssohn had been such a superlative in the area of music since his early childhood that the composer Robert Schumann dared to call him the Mozart of 19th century. Not even 16-year-old Mozart composed such a balanced composition in both expression and technique as was Mendelssohn's *Octet* dated 1825. By connecting two string quartets the composer gained a medium that could – thanks to his combinative skills – flexibly oscillate between chamber and orchestra style. The composition that captures one's attention through dramatic gestures, romantic dream visions (according to Mendelssohn's sister Fanny he was inspired by Goethe's *Faust*), and masterful conduction of vocals, is an example of chamber music that abandons the intimacy and privacy of noblemen's or middle-class saloons and enters the concert halls.

Legendárny violončelista Pablo Casals povedal o **Felixovi Mendelssohnovi Bartholdym** (1809–1847), že bol romantikom, ktorý sa najlepšie cítil v klasických formách. Je v tom preto azda aj kus symboliky, že sa Mendelssohn narodil v roku Haydnovho úmrtia. Všestranný talent syna vplyvného židovského bankára a vnuka známeho filozofa Mosesa Mendelssohna bol už od detstva aj v hudbe taký výnimočný, že ho skladateľ Robert Schumann neváhal nazvať Mozartom 19. storočia. No ani 16-ročný Mozart ešte neskomponoval výrazovo i technicky vyváženú skladbu, akou je Mendelssohnovo *Okteto* z roku 1825. Spojením dvoch sláčikových kvartet získal skladateľ médium, ktoré mohlo vďaka jeho kombinačným schopnostiam flexibilne oscilovať medzi komorným a orchestrálnym štýlom. Dielo, ktoré zaujme extrovertnými dramatickými gestami, romantickými snovými víziami (podľa Mendelssohnovej sestry Fanny inšpirovaných Goetheho *Faustom*) i majstrovským vedením hlasov, je príkladom komornej hudby opúšťajúcej intimitu a súkromie šľachtických či meštianskych salónov a vstupujúcej do koncertných siení.

ANDREJ ŠUBA

2. DIVADELNÉ PREDSTAVENIE | ŠTVRTOK | 17. 9. 2009 | 21.00 HOD. | DESIGN FACTORY

(VENOVANÉ 20. VÝROČIU NEŽNEJ REVOLÚCIE 1989)

ANDRÁS VISKY | JÚLIA – DIALÓG O LÁSKE |
JULIET – DIALOGUE ABOUT LOVE

(DEDICATED TO THE 20TH ANNIVERSARY OF THE VELVET REVOLUTION 1989)

2 THEATRE PERFORMANCE | THURSDAY | SEPTEMBER 17, 2009 | 9.00 PM | DESIGN FACTORY

MELISSA HAWKINS – v hlavnej úlohe | performed by (USA)

CHRISTOPHER MARKLE – réžia | directed by (USA)

„Žiarivé, vynikajúco spracované predstavenie... Bez štipky sentimentu nám Juliet pripomína, že krokusy ešte stále kvitnú, dokonca i v snehu.“ | “A luminous, exquisitely-controlled performance... Without a gram of sentimentality, Juliet reminds us that crocuses still bloom – even in the snow.”

ROBERT SCHNEIDER | PLAYS INTERNATIONAL MAGAZINE

„Melissa Hawkins je ako Juliet úchvatná.“ | “Melissa Hawkins is stunning as Juliet.”

GREG WHEATLEY | PRIME TIME AMERICA

Hra Andrása Viskyho *Júlia – Dialóg o láske* sa zakladá na skutočnom príbehu autorových rodičov z obdobia začiatkov komunistického režimu v Rumunsku. Hlavnú hrdinku, autorovu matku, uväznia bez šance na prežitie spolu so siedmimi deťmi v internačnom tábore, zatiaľ čo jej manžela, perzekvovaného kňaza držia v inom komunistickom väzení. Sila jej lásky i viery v Boha sa tak ocitne v drastickej konfrontácii s náboženským útlakom, fyzickým i psychickým týraním a stratou milovaných osôb. Dielo je presvedčivým svedectvom lásky – ľudskej i Božej.

Keď sa Melissa Hawkins, v tom čase pôsobiacej v budapeštianskom Štúdiu K, dostal do rúk scenár, rozhodla sa, že sa musí stretnúť s autorom, ktorý uspel tam, kde iní zlyhali. Hra bola pre ňu nekompromisným splynutím viery a umenia – dvoch ideálov, ktoré si navzájom často hrozia zničením. András Visky súhlasil s exkluzívnymi právami na premiéru diela v anglickom jazyku a výsledkom bolo dvojročné turné po USA, východnej Európe, pričom hra bola uvedená aj na New York International Theatre Festival. V Maďarsku sa *Juliet* v knižnej podobe stala Knihou roka.

A woman's love is tested while imprisoned with her children with no chance of survival. Caught in a passionate love triangle between her husband and her God, she makes a final gamble for her life. Based on the true story of playwright András Visky's parents, *Juliet* is the story of a Hungarian woman imprisoned in a Romanian detention camp with her seven children while her husband is in a communist prison.

While working as a company actress in Budapest's Studio K, Melissa Hawkins was handed the newly translated script of *Juliet*, a play which has since been on the program of the Thália Theatre in Budapest for three seasons, playing to full houses. Upon reading it Melissa became determined to meet the playwright, if only to shake hands with the man who had succeeded where so many have failed. Juliet was an uncompromising marriage of faith and art – two ideals that all too often destroy each other. András Visky gave Melissa the exclusive rights to the English premiere of *Juliet*, and she has been touring throughout the U.S. and Eastern Europe for the past two years, including performances at the New York International Theatre Festival.

3. – 4. KONCERT | PIATOK | 18. 9. 2009 | 18.30 HOD. | KONIEC CCA 21.00 HOD. | DESIGN FACTORY

BRATISLAVSKÁ NOC KOMORNEJ HUDBY VI BRATISLAVA CHAMBER MUSIC NIGHT VI

3RD – 4TH | FRIDAY | SEPTEMBER 18, 2009 | 6.30 PM | ENDS APPROX. 9.00 PM | DESIGN FACTORY

IGOR KARŠKO – husle | violin (CH-SK)

JANA KARŠKOVÁ – husle | violin (CH-SK)

DAVID DANEL – husle | violin (CZ)

AKI KUROSHIMA – husle | violin (JP)

YUVAL GOTLIBOVICH – viola | viola (IL)

EMI ITO – viola | viola (JP)

JOZEF LUPTÁK – violončelo | cello (SK)

ANDREJ GÁL – violončelo | cello (SK)

MIKI SKUTA – klavír | piano (SK)

NORA SKUTA – klavír | piano (SK)

IVAN ŠILLER – klavír | piano (SK)

IGOR FÁBERA – hobojs | oboe (SK)

RONALD ŠEBESTA – klarinet | clarinet (SK)

PETER KAJAN – fagot | bassoon (SK)

TOMÁŠ HORKAVÝ – lesný roh | french horn (SK)

PROGRAM | Bohuslav Martinů (1890–1959)

– Kvarteto pre hobojs, husle, violončelo a klavír H 315 | Quartet for Oboe, Violin, Cello and Piano, H 315

1. Moderato poco allegro
2. Adagio – Andante poco moderato – Poco allegro

PRESTÁVKA | INTERMISSION

Leoš Janáček (1854–1928)

– Concertino pre klavír, 2 huslí, violu, klarinet, lesný roh a fagot JW VII/11 | Concertino for Piano, Two Violins, Viola, Clarinet, French Horn and Bassoon JW VII/11

1. Moderato
2. Piu mosso
3. Con moto

Johann Nepomuk Hummel (1778–1837)

– Klavírne trio Es dur op. 12 | Piano Trio in E flat Major, Op. 12

1. Allegro agitato
2. Andante
3. Finale: Presto

Gustav Mahler (1860–1911)

– Klavírne kvarteto a mol | Piano Quartet in A Minor

PRESTÁVKA | INTERMISSION

Ernő Dohnányi (1877–1960)

– Klavírne kvinteto č. 1 c mol op. 1 | Piano Quintet No. 1 in C Minor, Op. 1

1. Allegro
2. Scherzo: Allegro vivace
3. Adagio, quasi andante
4. Finale: Allegro animato – Allegro

„Komorná hudba je pre svoju čistotu a intímnosť klenotom klasickej hudby. Skutočný hudobník podľa mňa bez nej nemôže žiť.“

ROBERT COHEN

„Pamätám si dobre na to, aký rozruch vyvolávali plagáty, oznamujúce, že do Bratislavy prídu hosťovať Kolischovci, Rosého kvarteto, České kvarteto [...] O koncertoch sa hovorilo týždeň dopredu a týždeň po nich, zháňali sa vstupenky, doma sa kládli na pult programované diela. Bratislava sa kedysi hemžila domácimi kvartetami. [...] Hrali úradníci, lekári, právnici, teda ľudia, ktorých spájala záujem o hudbu,“ spomína v eseji *O komornej hudbe a domácim muzicírovaní* legendárny hudobník, pedagóg a mysliteľ Ján Albrecht. Domáce koncerty časom nahradila reprodukčná technika a postupne sa vytratili. Komorná hudba tak ostala až na výnimky, ktorou bol i dom Albrechtovcov na Kapitulskej ulici, najmä v „oficiálnych“ koncertných sieňach. Bezprostredné očarenie, okamihy blízkosti, dialóg medzi interpretmi a publikom často vystriedala ušľachtilá nuda. *„Chýba radosť z hudby,“* pomenoval v jednom z rozhovorov koncom 90. rokov nepríjemnú diagnózu slovenskej hudby Jozef Lupták. V období pragmatizmu a tichej rezignácie bolo rozhodnutie usporiadať vlastný festival odvážnym krokom, ktorý by sa bez priateľov realizoval len veľmi ťažko. Konvergenie sa tak vďaka pravidelnej spolupráci s renomovanými zahraničnými (Robert Cohen, Vladimír Mendelssohn, Benjamin Schmid), no najmä domácimi hudobníkmi (Miki a Nora Škutovci, Ronald Šebesta, Ivana Pristašová, Igor Karško) stali istým spôsobom spoločnou umeleckou výpoveďou jednej umeleckej generácie o vkuse, odvahe a hľadaní.

“Chamber music is the jewel of classical music for its purity and intimacy. I think that the real musician cannot live without it.”

ROBERT COHEN

“I remember very well what kind of uproar was caused by the posters that were announcing that Kolisches, Rose’s quartet, Czech quartet [...] were coming to perform in Bratislava. People talked about their concerts weeks before and weeks after them, they were trying to get tickets, they would study the programmed compositions at home. Bratislava was once abounding with domestic quartets. [...] There were clerks, doctors, lawyers – people connected through their interest in music – playing”, legendary musician, pedagogue and philosopher Ján Albrecht says in his essay *On Chamber Music and House Concerting*. Domestic concerts were soon replaced by reproduction technology and they slowly disappeared. Chamber music was thus restricted to the “official” concert halls, with exceptions such as the house of Albrecht family at Kapitulska street. Spontaneous enchantment, moments of closeness, dialogue between the performers and the audience was often replaced by noble boredom. *“I miss the joy from music”,* Jozef Lupták defined the unpleasant diagnosis of Slovak music in one of the interviews at the end of the 90’s. In times of pragmatism and quiet resignation his decision to organize his own festival was a courageous step which could hardly happen without friends. Thanks to regular collaboration with renowned foreign (Robert Cohen, Vladimír Mendelssohn, Benjamin Schmid) but mainly domestic musicians (Miki and Nora Skuta, Ronald Šebesta, Ivana Pristašová, Igor Karško) Convergence Festival became a form of common artistic expression of one artistic generation – expressing their taste, courage and searching.

Bratislava Night of Chamber Music will again offer an encounter of musicians from different countries and cultures with work by composers that are attached to the Central Europe region. Apart from the compositions by Czech classics of 20th century Leoš Janáček, Bohuslav Martinů and the music of Gustav Mahler we will hear the opuses by Pressburger natives **Johann Nepomuk Hummel** (1778–1837) and **Ernő Dohnányi** (1877–1960). These musicians from Austria and Hungary are only slowly finding the adequate place in our history. They both received their basic musical education in Bratislava and at their time they were well-known pianists, composers, and conductors and they were creating at the crossroads of artistic epochs. Dohnányi, one of the first great soloists who regularly played chamber music, studied at the Academy in Budapest in the same way as Bartók and Alexander Albrecht (later he became a teacher of composition and Ludovít Rajter was one of his students – they worked together when Dohnányi became the conductor in Hungarian Radio; he also taught Georg Solti and Géza Anda). Ján Albrecht writes about Dohnányi's musical beginnings in the memoirs about his father: *“He grew up in the house of an excellent amateur, father Friedrich, a fanatic who was always and everywhere looking for contacts with music and musicians in Bratislava. He had a big archive and they would play whatever they could find at home. Here his son learnt all about the chamber and solo literature. If Dohnányi is considered an eclectic, we need to understand it in a sense that he did not find his artistic goals in his further development in outgrowing the stylistic starting points of neoromanticism...”* (J. Albrecht). *Piano Quintet in C Minor* from 1895 is an impressive romanticist work. Johannes Brahms valued this composition so much that he organized its premiere in Vienna.

Bratislavská noc komornej hudby opäť ponúkne stretnutie hudobníkov z rôznych krajín a kultúr s dielami skladateľov spätých s regiónom strednej Európy. Okrem skladieb českých klasikov 20. storočia Leoša Janáčka, Bohuslava Martinů a hudby Gustava Mahlera, zaznejú komorné opusy prešporských rodákov **Johanna Nepomuka Hummela** (1778–1837) a **Ernő Dohnányiho** (1877–1960). Rakúsky a maďarský hudobník si stále len pomaly hľadajú adekvátne miesto v našich dejinách. Obaja získali začiatky hudobného vzdelania v dnešnej Bratislave, boli vo svojej dobe svetoznámymi klaviristami, skladateľmi i dirigentmi a tvorili na križovatke umeleckých epoch. Dohnányi, jeden z prvých veľkých sólistov, ktorý sa pravidelne venoval aj komornej hudbe, študoval podobne ako Bartók, ale i Alexander Albrecht na budapeštianskej Akadémii (tu bol neskôr učiteľom kompozície Ludovíta Rajtera, s ktorým potom spolupracoval aj ako dirigent v Maďarskom rozhlase; medzi jeho žiakov patrili i Georg Solti a Géza Anda). O Dohnányiho hudobných začiatkoch píše Ján Albrecht v spomienkach na otca: „vyrástol v dome výborného amatéra, otca Friedricha, fanatika, ktorý vždy a všade vyhľadával v Bratislave kontakty s hudbou a hudobníkmi. Mal veľký archív a doma si zahráli všetko, k čomu sa len dostali. Jeho syn sa tu oboznamoval s celou komornou a sólovou literatúrou. Ak sa o Dohnányim hovorí ako o eklektikovi, treba to chápať v tom zmysle, že svoje umelecké ciele nevidel vo svojom ďalšom vývoji v prekonávaní štýlových východísk novoromantizmu.“ (J. Albrecht) *Klavírne kvinteto č. 1 c mol op. 1* z roku 1895 je impozantným romantickým dielom. Johannes Brahms si túto skladbu cenil natoľko, že usporiadal jej viedenskú premiéru.

At the turning point between 18th and 19th century Hummel's name was pronounced in the same breath with Beethoven's. He alone could call Mozart his teacher (he was his student as a prodigy), Haydn his father (he became his successor in Eszterház for a short time) and Beethoven his friend. Although he spent most of his life at concert tours across Europe, he was closely attached to Vienna (we cannot forget that his *Piano Trio in Eb Major, Op. 12* was composed here) and later until his death to Weimar, Germany. If a foreigner did not meet Goethe in the town and did not hear Hummel play, his visit was not complete. According to the then testimonies as a performer Hummel was a genius, he was also a coveted teacher, admired conductor and as a composer he also achieved maximum enabled by an exceptional talent. His composition testament includes eclectic and brilliant pieces of music such as concerts for bassoon and trumpet, banal potpourri designed for entertainment, rare pieces such as *Concert for mandolin and orchestra* but also highly individual and intimate ones such as *Sonata in Fis Minor* or two piano septets with enchanting sonority and piano concerts close to romanticism. His music was neither a titanic rebellion nor an expression of the new time for which he helped open the door. It was more like an ornament on a veil that covered the epoch of Viennese masters Haydn, Mozart and Beethoven.

Na prelome 18. a 19. storočia sa Hummelovo meno vyslovovalo jedným dychom s Beethovenovým. On sám si mohol dovoliť nazývať Mozarta učiteľom (ako zázračné dieťa bol jeho žiakom), Haydna otcom (stal sa na krátky čas jeho nástupcom v Eszterháze) a Beethovena priateľom. Hoci strávil veľkú časť života na koncertných cestách po Európe, bol úzko spätý najmä s Viedňou (nemožno prepočítať, že *Klavírne trio Es dur op. 12* vzniklo práve tu) a neskôr až do konca života s nemeckým Weimarom. Ak cudzinec nestretol v meste Goetheho a nepočul hrať Hummela, nebola jeho návšteva úplná. Ako interpret bol Hummel podľa dobových svedectiev géniom, bol tiež vyhľadávaným učiteľom, obdivovaným dirigentom a ako skladateľ dosiahol maximum, ktoré umožňuje výnimočný talent. V jeho kompozičnom odkaze možno nájsť diela eklektické a brilantné, ako sú koncerty pre fagot a trúbku, banálne potpourri určené na zábavu, rarity ako *Koncert pre mandolínu a orchester*, no i vysoko individuálne a intímne, akými sú *Sonáta fis mol* alebo dve klavírne septetá, očarujúce zvukovosťou či klavírne koncerty, smerujúce k romantikom. Jeho hudba nebola titanskou vzburou, ani vyjadrením novej doby, ktorej pomohol otvoriť dvere, skôr ornamentom na opone zatiahnutej za epochou viedenských majstrov Haydna, Mozarta a Beethovena.

ANDREJ ŠUBA

5. KONCERT | PIATOK | 18. 9. 2009 | 21.30 HOD | DESIGN FACTORY

WORLD DOWNSIDE UP | J KYLE GREGORY QUINTET

5TH CONCERT | FRIDAY | SEPTEMBER 18, 2009 | 9.30 PM | DESIGN FACTORY

PAOLO BIRRO – klavír | piano (IT)

ROBERTO DANI – bicie | drums (IT)

SALVATORE MAIORE – kontrabas | double bass (IT)

AYA SHIMURA – violončelo | cello (JP)

J KYLE GREGORY – trúbka, lesný roh | trumpet, french horn (USA)

PROGRAM | 1. krásni sú chudobní | beautiful are the poor

2. krásni sú plačúci | beautiful are those who weep

3. krásni sú tichí | beautiful are the meek

4. krásni sú hladní po dobre | beautiful are those hungry for goodness

5. krásni sú milosrdní | beautiful are the compassionate

6. krásni sú čistého srdca | beautiful are the pure in heart

7. krásni sú tí, čo šíria pokoj | beautiful are the peacemakers

8. krásni sú prenasledovaní pre spravodlivosť | beautiful are those persecuted for seeking justice

Krásni sú chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo. Krásni sú plačúci, lebo jedného dňa sa budú smiať. Krásni sú tichí, lebo oni budú dedičmi zeme. Krásni sú hladní po dobre, lebo oni budú nasýtení. Krásni sú milosrdní, lebo im sa dostane milosrdenstva. Krásni sú čistého srdca, lebo oni uvidia Boha. Krásni sú tí, čo šíria pokoj, lebo ich budú volať Božími deťmi. Krásni sú prenasledovaní pre spravodlivosť, lebo im patrí nebeské kráľovstvo.

„Pokiaľ ide o ľudské záležitosti, tento svet je skutočne ďaleko od toho, čím by mohol byť. Ale našťastie okolo nás ešte existuje aj naozajstná krása, ktorá udržiava pri živote zvesti o naplnení. Krása, ktorú nenájdeme v novinových titulkoch, napriek tomu je čoraz väčšmi prítomná a vo svojom tichu mocnejšia než hluk. Slová Ježiša sú o krajine takejto krásy, ktorá kde-tu prebleskuje bytím v mnohým malých okamihoch. Tieto záblesky sú ozvenami sveta obráteného ,downside up‘.“

J KYLE GREGORY

Beautiful are the poor, the kingdom of heaven is theirs. Beautiful are those who weep, one day they will laugh. Beautiful are the meek, they will inherit the earth. Beautiful are those hungry for goodness, they will be satisfied. Beautiful are the compassionate, they will receive compassion. Beautiful are the pure in heart, they will see God. Beautiful are the peacemakers, they will be called God's children. Beautiful are those persecuted for seeking justice, for the kingdom of heaven belongs to them.

“As far as human affairs go, this world is still far from what it could be. But there's still some honest beauty around, keeping alive a rumor of fullness that's never in the headlines, but is still more present, more quietly powerful than the noise. These words of Jesus are about a land of upside-down beauty that flashes into being, here and now, in many little instants. These sounds are echoes from that world downside up.“

J KYLE GREGORY

Hudbu World Downside Up – podobne ako väčšinu zaujímavého, čo sa dnes v umení deje – je ťažké zaradiť do akejkoľvek kategórie. Štyri pätiny inštrumentácie tvorí štandardné jazzové kvarteto, no pribratie violončela presmerovalo výslednú farbu tak, že pripomína európsku komornú hudbu. „Belcantové“ melódie sú veľmi prístupné, no sú zasadené do postupne sa rozvíjajúcej dramatickej štruktúry, ktorá väčšmi pripomína krátky príbeh než formu populárnej piesne. Individuálne i kolektívne improvizácie sa vinú celým hudobným materiálom, ponechávajúc tak dostatočný priestor na spontánne vyjadrenie, ktoré mení každé vystúpenie na neopakovateľnú udalosť. Americký trubkár a skladateľ J Kyle Gregory tvorí zvuk ako európsky hudobník. Charakter jeho „spievaných“ melódií a energiu rytmického synkopovania obohacujú nápadné kontrasty vo forme a zvuku, ktoré sú typické pre jeho jedinečnú syntézu európskej a afroamerickej citovosti. Roberto Dani, jeden z najinovatívnejších európskych perkusionistov, vysoko presahuje zvyčajnú úlohu „časomerača“, keď vstupuje na nové územia kombinovaním nesúrodých zvukov a rytmických vrstiev. Klavirista Paolo Birro je vyznávačom jemného dotyku, rytmickej slobody a harmonickej rafinovanosti. Japonská violončelistka Aya Shimura spája vybrúsený, zvučný tón s bohatou hudobnou predstavivosťou. Kontrabasista Salvatore Maiore kombinuje neomylný zmysel pre pulzáciu s melodicou invenciou, ktorými sa vyznačuje každá basová linka. Spoločne tvoria Kyle, Roberto, Paolo, Aya a Salvatore akustický svet neustále sa meniacich farieb, ktorý pozýva poslucháča na cestu cez neobvyklú krásu k novoobjavenému hudobnému kontinentu.

JKG

The music of World Downside Up, like most of today's more interesting creations, is difficult to categorize. Four-fifths of the instrumentation make up a standard jazz quartet formation, but the inclusion of the cello re-oriens the collective timbre in a direction more reminiscent of European chamber music. The "bel canto" melodies are very accessible, but they are often embedded within an unfolding dramatic structure that more closely resembles a short story than a popular song form. Individual and collective improvisation is interspersed through the whole musical fabric, leaving ample room for spontaneous expression that makes every performance an unrepeatable event. American trumpeter/composer J Kyle Gregory sounds like a European musician. Striking contrasts in form and timbre enrich his palate of singing melody and charged rhythmic syncopation that characterize his unique synthesis of European and African-american sensibilities. Roberto Dani, one of Europe's most innovative and dramatic percussionists, is totally uncontained by the usual timekeeper role as he breaks new ground in combining disparate sounds and layers of rhythm. Pianist Paolo Birro is a pioneer of subtle touch, rhythmic freedom, and harmonic sophistication. Japanese cellist Aya Shimura has wedded her refined, resonant sound to a fertile musical imagination. Bassist Salvatore Maiore combines an impeccable sense of pulse to the melodic inventiveness that distinguish every line he plays. Together, Kyle, Roberto, Paolo, Aya and Salvatore create a sonic world of constantly shifting colors that invites the listener on a journey through strangely beautiful sounds into a newly discovered continent.

JKG

6. KONCERT | SOBOTA | 19.9.2009 | 16.00 HOD | DESIGN FACTORY

HoLeFAKLA | KONCERT PRE DETI
HoLeFAKLA | CONCERT FOR CHILDREN

6TH CONCERT | SATURDAY | SEPTEMBER 19, 2009 | 4.00 PM | DESIGN FACTORY

IVAN ŠILLER – klavír | piano

& PRIATELIA | FRIENDS

V tomto tajupnom názve sa skrývajú mená hudobných nástrojov.

Viete ktorých? Príďte sa s nimi zoznámiť!

Čaká vás popoludnie plné nádherných zvukov a farieb.

Teší sa na vás Ivan Šiller so svojimi vzácnymi hosťami.

This mysterious title hides the names of musical instruments.

Do you know which they are? Come and meet them!

You will experience an afternoon full of beautiful sounds and colours.

Ivan Šiller and his guests are looking forward to spending this special time with you.

7. KONCERT | SOBOTA | 19.9.2009 | 19.30 HOD. | JEZUITSKÝ KOSTOL

THE DOWLAND PROJECT | ROMARIA

7TH CONCERT | SATURDAY | SEPTEMBER 19, 2009 | 7.30 PM | JESUIT CHURCH

JOHN POTTER – tenor | tenor (UK)

MILOŠ VALENT – husle, viola | violin, viola (SK)

JOHN SURMAN – sopránový saxofón, basový klarinet, tenorové a basové flauty | soprano saxophone, bass clarinet, tenor and bass recorders (DK)

STEPHEN STUBBS – baroková gitara, vihuela | baroque guitar, vihuela (USA)

*„Zabudnite na hlúpe nálepky ako ‚crossover‘
– Romaria je čistým hudobným zážitkom, ktorý by ste mali absolvovať.“*

WILLIAM YEOMANN | THE GRAMOPHONE

*„Puristi môžu protirečiť, no výsledok je presvedčivý, a čo je ešte dôležitejšie,
podmanivý a výnimočne krásny.“*

BARRY WITHERDEN | BBC MUSIC MAGAZINE

*“Forget crass labels like ‚crossover‘
– Romaria is as pure a musical experience as you're likely to have.”*

WILLIAM YEOMANN | THE GRAMOPHONE

*“Purists may quibble, but the results are convincing and, more importantly,
utterly compelling and ravishingly beautiful.”*

BARRY WITHERDEN | BBC MUSIC MAGAZINE

Čo urobí štvorica hudobníkov, každý z úplne odlišného spoločenského zázemia, s piesňou z 13. storočia, z ktorej sa zachovala iba kostra vokálnej linky? Odpoveď znie: počúvajú, improvizujú a nechávajú voľný priebeh svojim hudobným asociáciám s vedomím, že výsledkom bude niečo úplne nové.

Pre Johna Pottera, dlhoročného člena Hilliard Ensemble, hudba existuje iba v prítomnosti. Zatiaľ nič nové, pomyslí si niekto. Dôsledky sú však ďalekosiahle, ako ukazujú už predchádzajúce albumy Dowland Project – *In Darkness Let Me Dwell* (ECM, 1999) a *Care-charming Sleep* (ECM, 2003). Okrem prirodzenej orientácie v historických štýloch nič viac nie je potrebné: „Ak využijeme príležitosť ignorovať historický detail v situácii, keď neslúži našim zámerom v prítomnosti, dokážeme obísť, muzikologickú ideovú políciu‘ a diskutovať o našich zámeroch priamo s tvorcami, ktorí už dávno nežijú,“ píše Potter v článku pre knihu *Horizons Touched – The Music of ECM* (Granta, 2007).

Dowland Project aktuálne rozšírili repertoár na piesne od 12. storočia po súčasnosť. Tieto atmosférické kúsky môžu existovať len v interakcii zúčastnených hudobníkov – Johna Surmana, jedného z popredných európskych jazzových saxofonistov a skvelého hráča na tenorové a basové flauty, Stevena Stubbsa, barokového lutnistu (a dirigenta), ktorý akoby mal voľnú improvizáciu v krvi, a Miloša Valenta, charizmatického huslistu a violistu, ktorý sa rovnako prirodzene cíti v starej hudbe i v cigánskych a ľudových harmóniách východnej Európy. Je len príznačné, že nástroje, na ktorých hudobníci hrajú, pochádzajú z úplne odlišných čias. No chronológia tu nie je podstatná: poslucháči tejto originálnej hudby sa ponárajú hlboko do minulosti, no zároveň zostávajú plne v prítomnosti.

What does an ensemble of four musicians from completely different societal backgrounds do with a 13th century song that survives only as a skeletal vocal line? The answer is: they listen, they improvise and they give free rein to their musical associations, knowing that the result will be something entirely new. For John Potter, the longstanding tenor of the Hilliard Ensemble and a teacher at York University, music exists by definition only in the present. So far, so good, one might think. But the consequences are far-reaching, as was already evident in the Dowland Project's two earlier albums, *In Darkness Let Me Dwell* (ECM, 1999) and *Care-charming Sleep* (ECM, 2003).

It goes without saying that a firm grasp of historical styles is essential. But otherwise nothing more is needed: “If we take the opportunity to ignore historical detail where it doesn't serve our interests in the present, we can bypass the musicological thought police and negotiate directly with the dead composers.” Thus Potter writes in his article for the book *Horizons Touched – The Music of ECM*, published by Granta, London, in 2007.

Now the Dowland Project is expanding its repertoire and delving into songs from the 12th century to the present day. These richly atmospheric pieces exist only in the interaction of the musicians involved. John Surman, one of the great saxophonists of European jazz and a marvellous player of the tenor and bass recorders, is again part of the group. Then there is Steven Stubbs, a baroque lutenist (and conductor) who seems to have free improvisation in his blood. Another is Miloš Valent, the vibrant violinist and violist from Slovakia who is equally at home in early music and in the gypsy and folk musics of eastern Europe. Fittingly, the instruments they employ come from completely different eras. Chronology has been suspended: listeners of this tightly focused music plunge deep into the past while remaining wholly in the present.

„Čo znamená Romaria? Názov sme zvolili pre viaceré asociácie, ktoré vyvoláva, počnúc slovom ária. Vzťahuje sa tiež ku kresťanským púťam a procesiám v Portugalsku a Brazílii, čím ukazuje na cieľ našej hudobnej cesty, ktorá sa začína v alpských regiónoch horného Bavorska (*Carmina burana*) a južného Tirolska (*Oswald von Wolkenstein*). V prenesenom zmysle je Romaria narážkou aj na procesuálny charakter súboru *Dowland Project*. Po skončení nahrávania *Care-charming Sleep* v septembri 2001 Manfred Eicher navrhol, aby sme sa o polnoci ešte raz vrátili späť do kostola v St. Gerold v rakúskom regióne Voralberg a zahrali ešte nejaké skladby. Nemal som vo svojej batožine nijaký ďalší materiál,“ spomína Potter. „Jediné, čo som mohol ponúknuť, boli dve zbierky stredovekej poézie, jedna v latinčine a druhá v angličtine. Prečítal som alebo opísal obsah týchto textov mojim kolegom a potom sme sa rozišli.“ Ako Potter ďalej v *Horizons Touched* píše, považuje úplne voľné improvizácie, ktoré nasledovali, za najvýnimočnejší hudobný zážitok svojho života. A tak spolu s Manfredom Eicherom vznikol aj nápad prechodu z renesančných piesní a madrigalov na album *Care-charming Sleep* k novej slobodnej tvorbe na aktuálnom albume.

SPRACOVANÉ PODĽA WWW.ECMRECORDS.COM

What does *Romaria* mean? The title was chosen for its many associations, beginning with the word 'aria'. It refers to Christian pilgrimages and processions in Portugal and Brazil and thus points to a geographical destination for our musical journey, which begins in the Alpine regions of Upper Bavaria (*Carmina burana*) and South Tyrol (*Oswald von Wolkenstein*). In a metaphorical sense *Romaria* also alludes to the processual character of the *Dowland Project* itself.

After finishing recording *Care-charming Sleep* in September 2001 and dining in St Gerold Provostry in the Vorarlberg region of Austria, Manfred Eicher suggested going back to the church at midnight and playing some more music. "I didn't have any more material in my luggage", Potter recalls. "All I could offer was two collections of medieval poetry, one in Latin and another in English. I read the texts or described their contents to my colleagues, then off we went," Potter, as he informs us in *Horizons Touched*, considers the completely free and uninhibited improvisations that followed to be among the most extraordinary musical experiences of his life. The live recording of the session has now been mixed and is scheduled for release by ECM.

Thus, together with Manfred Eicher, there arose the idea of a sort of ex post facto transition from the renaissance songs and madrigals on *Care-charming Sleep* to the group's completely free music-making set aside for the next album. As Potter explains, "When we met again in St. Gerold last January we could draw directly on the audacity we gained on that evening six years ago."

ACCORDING TO WWW.ECMRECORDS.COM

8. KONCERT | SOBOTA | 19. 9. 2009 | 21.30 HOD. | KONCERTNÁ SIEŇ KLARISKY

EURÓPSKE HUSLOVÉ USPÁVANKY | NOČNÝ KONCERT
EUROPEAN VIOLIN LULLABIES | NIGHT CONCERT

8TH CONCERT | SATURDAY | SEPTEMBER 19, 2009 | 9.30 PM | KLARISKY CHURCH

VLADIMÍR GODÁR – klavír | piano

PETER HAMAR – husle | violín

EVA ŠUŠKOVÁ – spev | soprano

AKO HOŠŤ | JOZEF LUPTÁK – violončelo | cello

PROGRAM | Arvo Pärt (*1935)

- Eesti hällilaul (2002)
Estónsko, Sovietsky zväz, Rakúsko, Nemecko

Thomas Dyke A. Tellefsen (1823–1874)

- Berceuse, op. 32/1
Nórsko, Francúzsko

Armas Järnefelt (1869–1958)

- Berceuse (1905)
Fínsko, Švédsko, Rusko, Nemecko, Francúzsko

Jean Sibelius (1865–1957)

- Berceuse, op. 79/6 (1917)
Fínsko, Švédsko, Rusko, Nemecko, Rakúsko

Jonathan Harvey (*1939)

- Lullaby for the Unsleeping
(T.: John V. Taylor) (1982)
Anglicko

Frank Bridge (1879–1941)

- Lullaby (1912)
Anglicko

Benjamin Britten (1913–1976)

- Lullaby, op. 6/3 (1935)
Anglicko, USA

Joaquín Rodrigo (1901–1999)

- Nani, nani, Canción de cuna
(T.: anonym, adaptácia Victoria Kamhi) (1965)
Španielsko, Francúzsko

Gabriel Fauré (1845–1924)

- Berceuse, op. 16 (1878–1879)
Francúzsko

Eugène Ysaÿe (1858–1931)

- Rêve d'enfant, op. 14 (1901)
Belgicko, Francúzsko, Nemecko

Maurice Ravel (1875–1937)

- Berceuse sur le nom
de Gabriel Fauré (1922)
Francúzsko

Ottorino Respighi (1879–1936)

- Berceuse (Sei pezzi) (1901–1906)
Taliansko

Stan Golestan (1875–1956)

- Chant du berceau (1943)
Rumunsko, Francúzsko

Valentin Silvestrov (*1937)

- Kolybel'naja Emiliju – kotu
i pianistu (T.: autor) (2004)
Sovietsky Zväz, Ukrajina

César Cui (1835–1918)

- Berceuse, op. 50/5 (1893)
Litva, Rusko

Serge Bortkiewicz (1877–1952)

- Berceuse, op. 15/4 (1914)
Ukrajina, Rusko, Nemecko, Turecko, Rakúsko

Igor Stravinskij (1882–1971)

- Berceuse de l'Oiseau de feu
(1909–1910/1929, 1932)
Rusko, Švajčiarsko, Francúzsko, USA

Alexander Albrecht (1885–1958)

- Wiegenliedchen (T.: Anon.) (1909)
Rakúsko-Uhorsko, Československo

Miska Hauser (1822–1887)

- Chanson de Berceau, op. 11/2
Rakúsko, Rakúsko-Uhorsko, Austrália, USA

Fritz Kreisler (1875–1962)

- Berceuse romantique (Caprice),
op. 9
Rakúsko-Uhorsko, Francúzsko, Nemecko, USA

Béla Bartók (1885–1945)

- Ukoliebavka (ľudový text) (1924)
Rakúsko-Uhorsko, Maďarsko, USA

František Neruda (1843–1915)

- Berceuse slave d'après
un chant polonais, op. 11
Rakúsko, Poľsko, Dánsko, Anglicko, Rusko

Jaroslav Kocian (1883–1950)

- Lullaby (1911)
Rakúsko-Uhorsko, USA, Československo

Jenő Hubay (1858–1937)

- Berceuse, op. 74/2 (1898)
Rakúsko, Rakúsko-Uhorsko, Maďarsko

Karol Szymanowski (1882–1937)

- Kofysanka (La berceuse
d'Aitacho Enia) (1925)
Rusko, Ukrajina, Poľsko, Švajčiarsko

Alexander Moyzes (1906–1984)

- Uspávanka (1942)
Rakúsko-Uhorsko, Československo

Vladimír Godár (*1956)

- Uspávanka s panem Mozartem
(T.: Jan Skácel) (1986/R 2006)
Československo, Slovensko

PÁR OSOBNÝCH POZNÁMOK K PROGRAMU

Po celý život som sa snažil vyhýbať fanatizmu i fanatikom. Až v priebehu niekoľkých posledných rokov ma zlomyseľnosť osudu dobehla – sám som sa stal fanatikom, presnejšie, fanatickým zberateľom skladieb jedného hudobného žánru, uspávanky. Azda za to najväčšmi môže internet – keby ho nebolo, nemal by som takmer nijakú šancu uspieť pri tomto zbere informácií i samotných skladieb. Lepšie však moju motiváciu zdôvodniť neviem, možno ju spôsobuje môj nezdravý spánkový režim.

Freudov žiak, psychoanalytik Bruno Bettelheim, liečil poruchy vývoja psychiky detí pomocou čítania rozprávok, ktoré chápal – na rozdiel od mýtu – ako dar, ktorý dáva dospelý dieťaťu. Tento rozprávkový dar napomáha dieťaťu pomocou príbehov budovať vieru v budúcnosť. Vedomie dieťaťa naplňajú modelové príbehy a vnímanie reality postupne nadobúda svoju kosť.

Na začiatku socializácie nového človeka však nestojí rozprávka, ale uspávanka. Uspávanka je dar, do ktorého žena balí nové stvorenie, aby mu vytvorila ochranu pred nestálou skutočnosťou. Nielen život je darom, fenomén daru určuje aj kvalitu života v spoločnosti. Dar stojí pri tvorbe vedomia, pri formovaní religii, pri vzniku rousseauovskej spoločenskej zmluvy i pri vzniku jednotlivých umení.

Novodobé teórie umenia v bodoch vyratávajú funkcie umenia, no tú (pre mňa) najpodstatnejšiu medzi nimi len ťažko nájdeme. Chápanie umeleckého diela ako daru, ktorý človek dáva svojim blízkym i sebe samému, sformuloval Hansi Albrecht, pre ktorého bol celý život jedným veľkým umeleckým dielom a svet tou najnezvyčajnejšou galériou. Umenie, ktoré vychádza z ľudskej hĺbky, je votívne umenie. Práve votívna funkcia tvorí spoločný menovateľ anonymnej uspávanky, Bachovej fúgy či Beethovenovej sonáty. Nezabudli na ňu iba novodobí estetici, zabudla na ňu aj umelecká avantgarda, ktorej fanatizmus prikazuje vidieť v spomínanej votívnosti spiatočnicke narkotizovanie perцепienta či hedonizáciu reality.

A FEW PERSONAL NOTES ON THE PROGRAM

Throughout my whole life I've always tried to avoid fanaticism and fanatics. However, in the recent years the maliciousness of fate outran me – I myself became a fanatic, more specifically, a fanatic collector of compositions in one musical genre: lullaby. It might as well be internet's fault – if it did not exist, I would not have had a chance for success in collecting all the information and the compositions themselves. But I have no better explanation for my motivation; it may also be caused by my unhealthy sleeping regime.

Freud's apprentice, psychoanalyst Bruno Bettelheim, cured the disorders in the psychological development of children through reading fairy-tales that he understood – unlike myths – as a gift that the adult gives to the child. This fairy-tale gift helps the child build its faith in future through stories. The consciousness of the child is filled with model stories and its perception of reality slowly gains its skeleton.

However, at the beginning of the man's socialization process we do not find a fairy-tale but a lullaby. Lullaby is a gift in which the woman wraps a new being to create protection against unstable reality. Not only life is a gift, the phenomenon of gift is also determined by quality of life in society. The gift stands at birth of consciousness, when religions are formed, at the rise of Rousseauistic social agreement and at the creation of the arts.

Contemporary theories of art enumerate functions of art in points but we will not find the most essential (for me) among them. Understanding a piece of art as a gift that a person gives to their close ones and to themselves, was formed by Hansi Albrecht for whom whole life was one big piece of art and the world was its most unusual gallery. Art that comes out of the human depth is votive art. And it is the votive function that creates the common ground for an

„*Len slobodní ľudia vedia byť vďační,*“ napísal v poéme A básnik Louis Zukofsky. „*Nech sa trasú panujúce triedy pred komunistickou revolúciou! Proletári nemajú v nej čo stratiť, len svoje putá. Dobyť môžu celý svet,*“ napísal Karol Marx v závere svojho *Komunistického manifestu*. Expanzívna agresivita komunistickej ideológie a expanzívna agresivita novodobej avantgardy majú rovnaký koreň. Preplieta sa v ňom popretie vďačnosti a pokory s popretím samotnej humánnosti, dobytie budúcnosti so zabitím minulosti, priestorová expanzia so stratou zmyslu pre vyššie vedomie. V tomto svete je uspávanka prejavom slabomyseľnosti, spiatočníctva či obyčajným gýčom. Hoci žijem v tomto svete, sformovanom spoločenskými, ekonomickými či umeleckými predátormi, nie je to môj svet.

Básnik Henri Michaux kedysi napísal, že hudba je taká stará ako samotné ľudstvo. Nevieť si predstaviť ani symfónie ani opery, ktoré by tvoril človek na začiatku svojich dejín. V domácnostiach zberačov plodov či lovcov mamutov však celkom nepochybne zneli uspávanky, ich intonácie dodnes považujeme za najstaršie hudobné intonácie.

Novodobá komponovaná uspávanka sa stala súčasťou domáceho hudobného života i koncertného života v 19. storočí. Veľké kultúry hudobného romantizmu sa nezaobišli bez hudobného kolísania (*berceuse, Wiegenlied, lullaby, nina nana, kolybelnaja*), ba ani bez hudobného snenia (*rêverie, rêve, Träumerei, dream, dumka*). Východiskovým médiom komponovanej uspávanky bola pieseň (hlas+klavír), jej variantnými podobami sa stala najmä klavírna miniatúra, uspávanka pre sólový nástroj (husle, violončelo, viola) a klavír. Všetky tieto médiá spoluvytvárali jednu veľkú rodinu uspávaniek, ktorej členovia si beztriestne mohli vymieňať šaty, lebo ich cieľ bol spoločný. (Engelbert Humperdinck vydal svoju uspávanku *Es schaukeln die Winde* vo verziách pre a/ vysoký hlas a klavír; b/ stredný hlas a klavír; c/ nízky hlas a klavír; d/ pre hlas a sláčikový orchester; e/ pre vysoký a stredný hlas s klavírom; f/ pre stredný a hlboký hlas s klavírom; g/ pre violončelo a klavír; h/ pre husle a klavír; i/ pre klavír; j/ pre mužský zbor. Nemá zmysel sa pritom pýtať, ktorá verzia je originál, autor napísal všetky a považoval ich za rovnocenné.)

anonymous lullaby, Bach's fuga or Beethoven's sonata. Not only contemporary aesthetes forgot about it. It was also forgotten by the artistic avantgarde whose fanaticism forces it to perceive the already mentioned votive character as retrogressive narcotizing of the percipient or hedonization of reality. "*Only free people know how to be thankful*", a poet Louis Zukofsky wrote in his poem A. "*Let the dominating classes fearfully tremble before the communist revolution! The proletarians have nothing to lose in it; they can only lose their bondage. They can conquer the whole world*", Karol Marx wrote at the end of his *Communist Manifesto*. Expansive aggression of communist ideology and the expansive aggression of contemporary avantgarde have the same roots. There the denial of thankfulness and humbleness intertwines with denial of humanity itself, conquering of the future intertwines with the murder of the past, spatial expansion with the loss of sense for higher consciousness. In this world lullaby is an expression of idiotism, retrogression or simply kitsch. Although I live in this world formed by social, economical or artistic predators, it is not my world.

A poet Henri Michaux once wrote that music is as old as the mankind itself. I can imagine neither symphonies nor operas that would be created by a man at the beginning of his history. However, in the homes of fruit collectors and mammoth hunters there must have been lullabies whose intonations are still considered the oldest musical intonations.

Contemporary composed lullaby became a part of domestic musical life and concert life in 19th century. Great cultures of romanticism would not do without musical rocking (*berceuse, Wiegenlied, lullaby, nina nana, kolybelnaja*), not even without musical dreaming (*rêverie, rêve, Träumerei, dream, dumka*). The starting point of a composed lullaby was a song (voice + piano), its varied forms became piano miniature, lullaby for a solo instrument (violin, cello, viola)

Huslová uspávanka je dieťaťom onoho záujmu romantizmu o priestory sna, snenia, snívania. Spočiatku vzniká ako transfer pôvodnej piesne s hlavínym sprievodom či ako transkripčia pôvodnej klavírnej skladby. Väzbu na intímnosť prednesu pôvodnej piesne prezrádza interpretačný pokyn „con sordino“, ktorý sa vyskytuje pri väčšine huslových uspávaniek. Tón huslí a farba ženského hlasu v romantickej uspávanke uzavreli ďalšie zo svojich historických manželstiev. Huslové uspávanky sa stali pevnou súčasťou rodiaceho sa koncertného života a ich tvorcami sa stali takmer všetci významní popaganinovskí husloví virtuóri, demonštrujúci publiku nielen technickú zručnosť, ale aj schopnosť citovej modulácie kantabilnej línie.

Dramaturgia koncertu sa opiera predovšetkým o tradíciu huslovej uspávanky, pričom vytvára osobitú mapu hudobnej Európy, ktorej jednotlivé priestory otvárajú vokálne uspávanky. Ak sa evolucionizmus v 20. storočí snažil vytlačiť z umeleckého života „archaizujúce“ javy, ku ktorým priradil aj uspávanku, evolucionistickí historici sa podobne deštruktívne zachovali aj voči romantickej virtuozite, ktorú prehodnotili ako exhibicionistickú samoúčelnosť. Hoci nikto nepoznal lepšie klavír ako klaviristi, husle ako huslisti, violončelo ako violončelisti, ich mená sa vôbec alebo len zriedkavo (s negatívnou konotáciou) vyskytujú v novodobých učebniciach dejín hudby. A tak dnešný koncert chce byť nielen rehabilitáciou huslovej uspávanky, ale aj diel najväčších znalcov huslí – počnúc Miskom Hauserom, ktorý bol pravdepodobne prvým Prešpurákom, ktorý navštívil všetky kontinenty zeme, až po Nerudu, Kreislera, Kociana, Ysaÿa či Hubaya. Ich dielo neznamená len vrchol huslovej hudby, práve oni a ich žiaci sú aj tvorcami onoho najzákladnejšieho zvuku novodobej komponovanej hudby – zvuku sláčikového orchestra.

Osobitú radosť pociťujem z faktu, že na tomto koncerte môžem sprevádzať na klavíri môjho azda najstaršieho hudobného priateľa, huslistu Petra Hamara, ktorému vďačím nielen za premiéry a nahrávky mojich mnohých skladieb. Keby som sa ako 14-ročný s Petrom Hamarom náhodou nestretol, celkom iste by som vedel oveľa menej hudby a celkom iste by som bol iným človekom.

VLADIMÍR GODÁR

and piano. All of these media helped to create one big family of lullabies whose members could exchange clothes without any punishment because they had the same goal. (Engelbert Humperdinck published his lullaby *Es schaukeln die Winde* in versions a/ higher voice and piano; b/ middle voice and piano; c/ lower voice and piano; d/ piano and string orchestra; e/ higher and middle voice with piano; f/ middle and lower voice with piano; g/ cello and piano; h/ violin and piano; i/ piano; j/ male choir. And there is no point in asking which version is the original one – the author wrote all of them and he considered them equal.)

Violin lullaby is the child of the then interest of romanticism in the areas of dream and dreaming. It started as a transfer of the original song accompanied by piano or as a transcription of the original piano composition. Connection with the intimacy of recitation of the original song is shown in the guideline for the performer: “con sordino” which can be found in most string lullabies. The tone of violin and the colour of a female voice in a romanticist lullaby created another historical marriage. Violin lullabies became a stable part of the starting concert life and their authors were almost all of the pro-paganinistic violin virtuosos, demonstrating to the audience not only technical skill but also the ability of emotional modulation of cantabile line.

Dramaturgy of the concert leans mostly on the tradition of violin lullaby and it creates a unique map of musical Europe where the individual spaces are open by vocal lullabies. If evolutionism in 20th century tried to push the “archaizing” phenomena (lullaby included) out of the musical life, evolutionistic historians took the same destructive approach to the romanticist virtuosity and they re-evaluated it as an exhibitionistic self-involvement. Although no one knew piano better than pianists, violins better than violists, cello better than cellists, their names are hardly ever (or

only with negative connotation) mentioned in the contemporary books of the history of music. And today's concert wants to become not only a rehabilitation of violin lullaby but also rehabilitation of the work of the greatest experts in violins – starting with Misko Hauser who was probably the first Pressburger that visited all of the continents of the earth, and then Neruda, Kreisler, Kocian, Ysaÿe or Hubay. Their work is not only the top of violin music, but it is them and their apprentices who are also the creators of that most basic sound of the contemporary composed music – the sound of string orchestra.

I am most delighted that at this concert I can accompany one of my oldest musical friends, violinist Peter Hamar to whom I am indebted not only for the premieres and recordings of many of my compositions. If by some accident I did not meet Peter Hamar when I was 14, I would surely know less about music and I would be a completely different person.

VLADIMÍR GODÁR

9. KONCERT | NEDELA | 20.9.2009 | 18.00 HOD | DESIGN FACTORY

ALLEGRO BRILLANTE | HAYDN | MARTINŮ | SCHUMANN

9TH CONCERT | SUNDAY | SEPTEMBER 20, 2009 | 6.00 PM | DESIGN FACTORY

IGOR KARŠKO – husle | violin (CH-SK)

JANA KARŠKOVÁ – husle | violin (CH-SK)

SIMON TANDREE – viola | viola (USA)

JOZEF LUPTÁK – violončelo | cello (SK)

NORA SKUTA – klavír | piano (SK)

PROGRAM | Joseph Haydn (1732–1809)

– Klavírne trio č. 39 G dur Hob. XV:25 „all'Ongarese“ | Piano Trio in G Major „all'Ongarese“, Hob. XV:25

1. Andante
2. Poco Adagio
3. Rondo all'Ongarese: Presto

Bohuslav Martinů (1890–1959)

– Klavírne trio č. 2 d mol H 327 | Piano Trio No. 2 in D Minor, H 327

1. Allegro moderato
2. Andante
3. Allegro

Robert Schumann (1810–1856)

– Klavírne kvinteto Es dur op. 44 | Piano Quintet in E flat Major, Op. 44

1. Allegro brillante
2. In modo d'una marcia. Un poco largamente
3. Scherzo: Molto vivace – Trio I – Trio II – L'istesso tempo
4. Allegro ma non troppo

... hudba, ktorú hrá hráč na nástroji je sama osebe hrou, a je jedno, či je komponovaná alebo improvizovaná, do akej priehradky patrí a či je stará alebo nová. [...] Tóny sa hrajú ako svetlo vo vetvách stromov, vlny na pláži alebo oblaky vo vetre...

HANS HEINRICH EGGBRECHT

Hra je tým, čo spája interpretov a dielo, pričom publikum sa má možnosť rozhodnúť, či sa stane jej súčasťou. Pre bežné hradné zaujatie, bezprostrednosť, uvoľnenosť a radosť, typické pre výkony a atmosféru Konvergencií, festivalové publikum túto hru už desať rokov prijíma. A vzácné nezáleží na tom, či ide o hudbu komponovanú, improvizovanú, starú alebo novú. „V hudbe je nezmysel hrať sa na nemnosť hraníc,“ povedal v jednom z rozhovorov s Petrom Uličným pre biografickú knihu *O cestách, ktoré nevedú do Ríma* Marián Varga. Festival nenesie názov prelomového albumu legendárneho súboru Collegium Musicum náhodou, rovnako ako nie je náhoda, že Collegium symbolicky uzavrie 10. ročník festivalu. „Siločiary hudby“, ako Konvergence nazval Daniel Pastirčák, spojili počas svojej existencie hudbu klasikov, projekty Mariána Vargu, Andreja Šebana, Oskara Rózsua, Petra Breinera, jazz i world music, opusy kľúčových osobností hudby 20. storočia (Claude Debussy, Maurice Ravel, Olivier Messiaen, Arvo Pärt, Henryk Mikolaj Górecki, Sofia Gubajdulina a i.) či diela slovenských skladateľov (Vladimír Godár, Peter Zagar, Daniel Matej, Jevgenij Iršai a d.).

Ťažiskom Konvergencií však stále zostávajú najmä opusy komornej hudby, ako to ukazuje i dramaturgia posledného festivalového večera. *Allegro brillante* je názov prvej časti Schumannovho *Kvinteta*. Talianske adjektívum *brillante* znamená v preklade iskrivý, oslnivý, živý a každé z uvedených diel, od Haydna až po Martinů, má napriek okamihom lyriky, dramatickosti či smútku, aj časť s výraznými hudobnými kvalitami, na ktoré odkazuje úvodný citát.

... music that a player plays using his instrument is itself playing, and it does not matter whether it is composed or improvised, to which compartment it belongs, whether it is old or new. [...] Tones play together like the light among the tree branches, waves on the beach or clouds in the wind.

HANS HEINRICH EGGBRECHT

Playing is what connects the performers with their art while the audience has the opportunity to decide whether they become part of it. The festival audience have been accepting this playing for ten years now – for the unreserved captivation, spontaneity, relaxation and joy that are typical for the performances and atmosphere of Convergence Festival. And it is this rare occasion when it is not really important whether the music is composed, improvised, old or new. “In music it is nonsense to pretend that the boundaries never change,” Marian Varga said in one of the interviews with Peter Uličný for the biography *About Roads That Do Not Lead to Rome*. It is not by a mere accident that the festival was named after the breaking album of the legendary band Collegium Musicum, and it is not by accident that Collegium will symbolically close the 10th year of the festival. “Magnetic lines of music” as Daniel Pastirčák called the Convergence Festival, connected throughout its existence the music of classicists, projects of Marian Varga, Andrej Šeban, Oskar Rózsa, Peter Breiner, jazz and world music, opuses of key figures of the 20th century music (Claude Debussy, Maurice Ravel, Olivier Messiaen, Arvo Pärt, Henryk Mikolaj Górecki, Sofia Gubajdulina and others) or the work of Slovak composers (Vladimír Godár, Peter Zagar, Daniel Matej, Jevgenij Iršai etc.).

The core of Convergence, however, remains to be based around the opuses of chamber music, as it is shown in the dramaturgy of the last festival evening. *Allegro brillante* is a name of the first part of Schumann’s *Quintet*. Italian adjective *brillante* means sparkly, dazzling, and lively – and each of the performed works, from Haydn to Martinů, has, in spite

V tieni haydnovských osláv ostalo tento rok 50. výročie úmrtia českého skladateľa **Bohuslava Martinů** (1890–1959). Martinů prežil väčšiu časť života v exile (USA, Francúzsko, Švajčiarsko), nikdy nepatril k žiadnej skladateľskej škole a vlastnú hudobnú reč si vytvoril originálnou syntézou rôznych vplyvov. *Klavírne trio* č. 2 *d mol* vznikalo medzi rokmi 1948–1950 v USA, keď hudobník prijal miesto učiteľa na prestížnom Princetone. Schumannovská zvukovosť, beethovenovská práca s motívmi, náznaky folklorizmu a brilantné finále robia z diela strhujúci zážitok, ktorý nesie nezameniteľný rukopis svojho tvorcu.

Klavírne kvinteto Es dur op. 44 z roku 1842 **Roberta Schumanna** (1810–1856) je dielom stojacim na začiatku línie nepočtených, no významných romantických skladieb pre toto obsadenie. Kvinteto bolo už súčasníkmi prijaté s nadšením, kritika oceňovala najmä vyvážené spojenie poetickosti (Schumann sa dlho pohrával s myšlienkou, že sa bude venovať poézii) a čisto hudobných kvalít.

„*Je desať rokov existencie festivalu veľa alebo málo?*“ pýta sa v úvodnom texte Jozef a v nasledujúcej úvahe sa tejto otázky múdro zrieka, pretože ako všetci vieme kvantita nevypovedá nevyhnutne o kvalite. Desať rokov Konvergencií prinieslo slovenskej hudbe veľa – veľa zaujímavých diel, kvalitných výkonov, nových inšpirujúcich ideí, pozitívnej energie a priateľských stretnutí. Preto je desať rokov existencie festivalu v tomto okamihu určite málo. „*Ak sme schopní hudbu prijímať, nechať, aby sa dotkla nášho vnútra, stotožniť sa s ňou, je hudba taká, akí môžeme byť aj my. A my sme takí vo chvíli, keď nás hudba takými robí.*“ píše v jednom zo svojich textov Eggebrecht. Dnes katarzný účinok hudby potrebujeme azda viac ako kedykoľvek predtým.

ANDREJ ŠUBA

of the moments of lyricism, dramatics or sadness, also a part with profound musical qualities that are referred to in the introductory quotation.

The 50th anniversary of the death of Czech composer **Bohuslav Martinů** (1890–1959) seemed to have stayed in the shadow of Haydn-related celebrations. Martinů spent most of his life in exile (USA, France, and Switzerland), he never belonged to any school of composers and he formed his own musical language by synthesis of various influences. *Piano Trio No. 2 in D Minor* was written in 1948–1950 in the USA when the musician accepted the position of a teacher at a prestigious Princeton. Schumann-like sonority, Beethoven-like work with motives, hints of folklore and brilliant finale make this piece of music a walloping experience that carries immutable handwriting of its author.

Robert Schumann's (1810–1856) *Piano Quintet in E flat Major, op. 44* from 1842 is a piece of art that stands at the beginning of the line of countless but significant romanticist compositions for this combination of instruments. Quintet was accepted with enthusiasm by Schumann's contemporaries, the critics appreciated especially the balanced connection of the poetical (Schumann has been considering to become a poet for a long time) and purely musical qualities.

“*Is ten years of festival's existence a lot or a little?*” Jozef Lupták asks in the introductory text and in the following reflection he wisely chooses not to ask this question because as we all know quantity does not have to say anything about quality. Ten years of Convergence Festival brought a lot to Slovak music – many interesting works, quality performances, new inspiring ideas, positive energy and friendly meetings. Therefore ten years of its existence is not enough at this point. “*If we are able to accept the music, let it touch our inner self, identify ourselves with it, then music is what we can become. And we are like that when the music makes us.*” Eggebrecht writes in one of his texts. We need the cathartic effect of music today more than ever.

ANDREJ ŠUBA

10. KONCERT | NEDELA | 20. 9. 2009 | 20.00 HOD. | DESIGN FACTORY OPEN AIR

COLLEGIUM MUSICUM SPECIAL

10TH CONCERT | SUNDAY | SEPTEMBER 20, 2009 | 8.00 PM | DESIGN FACTORY OPEN AIR

MARIÁN VARGA – hammond organ | hammond organ

FEDOR FREŠO – basgítara | bass guitar

FERO GRIGLÁK – elektrická gitara | electric guitar

MARTIN VALIHORA – bicie | drums

Ako úvodná skladba zaznie vo svetovej premiére
Smútočná hudba pre tri violončelá a klavír,
venovaná pamiatke Jána Langoša od Mariána Vargu.

The introductory piece will be the world premiere
of the *Mourning Music for three Cellos and Piano*
– dedicated to the memory of Ján Langoš composed by Marián Varga.

JOZEF LUPTÁK, EUGEN PROCHÁČ, JÁN SLÁVIK – violončelo | cello

NORA SKUTA – klavír | piano

„Collegium – to bola vec. Neskrotná, slobodná a nekonečne charizmatická. Marián Varga za organom bol Paganini našej generácie, jediný tuzemský rockový idol. Tajuplný, divoký, opradený fámami. Vzrušujúci. Bol to človek, ktorý akoby prišiel do nášho malého štátu za železnou oponou z krajiny, kde sa rock môže hrať slobodne, kde sa hviezdy môžu správať, ako chcú, a kde úvodníky hudobných časopisov nemusia byť o festivaloch politických odrhovačiek. Varga bol živou revoltou proti tesilovému a dederónovému socializmu, s jeho hudbou sme dýchali priestor.“

MARIAN JASLOVSKÝ V PREDSLÖVE SVOJEJ KNIHY COLLEGIUM MUSICUM

“Collegium – that was something. Untamed, free, and endlessly charismatic. Marián Varga behind the organ was a Paganini of our generation, the only national rock idol. Mysterious, wild, emblazoned with legends. Exciting. It seemed as if he was a man that came to our small state behind the iron curtain from a country where rock could be played freely, where the stars could behave any way they wanted, and where the editorials of music magazines did not have to talk about the festivals of political flash songs. Varga was a living rebellion against the ‘tesil-and-DDR’ type of socialism; with his music we breathed space.”

MARIAN JASLOVSKÝ IN THE INTRODUCTION TO HIS BOOK COLLEGIUM MUSICUM

Legendary "musical brotherhood" Collegium Musicum started in 1969 and the group consisted of Marián Varga (keyboards, organ), Fedor Frešo (bass), Dušan Hájek (drums) a Fedor Letňan (guitar). The frontman of the band, at that time focusing on progressive art rock, was Marián Varga. Thanks to him Collegium got famous not only for its own work but also for original adaptations of classical compositions by Haydn, Bartók, Korsakov or Prokofiev, and by impressive improvisations. The formation that had included many significant instrumentalists, went through a series of personnel changes (in Collegium there were also Pavel Váně, Rastó Vacho, Ivan Belák, Pavol Kozma, Peter Szapu, Peter Peteraj), it survived several break-ups and comebacks (in 1992 with the drummer Cyril Zeleňák, in 1997 with the guitarist Andrej Šeban, in 2001 at the Convergence Festival). Their debuted EP contains famous compositions *Hommage à J. S. Bach* and *Ulica plná pláštov do dažďa* (Street Full of Raincoats). The original set was based around Varga – Frešo – Hájek and it was complemented by a young talented guitarist František Griglák. In 1971 they recorded one of the best albums of Slovak pop music *Konvergenie* (Convergence). The last official album was released in 1981 and it is called *Divergenie* (Divergence). In 2008 the group got together again with Marián Varga (keyboards, organ), František Griglák (guitar), Fedor Frešo (bass), and as a guest Martin Valihora (drums). They introduced their comeback at Czechoslovak Beatfest in Lucerna in Prague and it was followed by a successful tour through Slovak and Czech towns.

DISCOGRAPHY

Collegium Musicum (Supraphon, 1970) | *Konvergenie* (Opus, 1971) | *Collegium Musicum Live* (Opus, 1973)
Marián Varga & Collegium Musicum (Opus, 1975) | *Continuo* (Opus, 1978) | *On a ona* (Opus, 1979)
Divergenie (Opus, 1981) | *Collegium Musicum '97* (CD tip, 1997)

www.collegiummusicum.sk

Legendárne „hudobné bratstvo“ Collegium Musicum vzniklo v roku 1969 v zostave Marián Varga (klávesy, organ), Fedor Frešo (basgítara), Dušan Hájek (bicie) a Fedor Letňan (gítara). Vedúcou osobnosťou súboru, orientujúceho sa v tej dobe na progresívny art rock, bol Marián Varga, vďaka ktorému sa Collegium okrem vlastnej tvorby preslávilo aj originálnymi adaptáciami klasických diel Haydna, Bartóka, Korsakova alebo Prokofieva a strhujúcimi improvizáciami. Zostava, v ktorej pôsobili výrazní inštrumentalisti, prešla počas dlhej existencie radom personálnych zmien (v Collegiu pôsobili o. i. Pavel Váně, Rasťo Vacho, Ivan Belák, Pavol Kozma, Peter Szapu, Peter Peteraj), viacerými rozpadmi a comebackmi (1992 s bubenikom Cyrilom Zeleňákom, 1997 s gitaristom Andrejom Šebanom, 2001 na festivale Konvergencie). Debutové EP skupiny obsahuje slávne skladby *Hommage à J. S. Bach* a *Ulica plná plášťov do dažďa*. Za klasické obsadenie sa považuje trio Varga – Frešo – Hájek, ktoré, doplnené o mladého talentovaného gitaristu Františka Grigláka, nahralo v roku 1971 jeden z kľúčových albumov slovenskej populárnej hudby *Konvergencie*. Posledný oficiálny album pod hlavičkou Collegium Musicum vznikol v roku 1981 a má názov *Divergencie*. V roku 2008 sa dala skupina opäť dohromady v zostave Marián Varga (klávesy, organ), František Griglák (gítara), Fedor Frešo (basgítara) a hosťujúci Martin Valihora (bicie). Svoj comeback uviedli na Československom Beatfeste v Lucerne a následne absolvovali úspešné turné po slovenských a českých mestách.

DISKOGRAFIA

Collegium Musicum (Supraphon, 1970) | Konvergencie (Opus, 1971) | Collegium Musicum Live (Opus, 1973)

Marián Varga & Collegium Musicum (Opus, 1975) | Continuo (Opus, 1978) | On a ona (Opus, 1979)

Divergencie (Opus, 1981) | Collegium Musicum '97 (CD tip, 1997)

www.collegiummusicum.sk

NÁŠ PARTNERSKÝ FESTIVAL

ARCUS TEMPORUM

OUR ASSOCIATE FESTIVAL

Festival **Arcus Temporum v Pannonhalme** – nadväzujúc na jedno z najdôležitejších posaní svojho organizátora, arcidiócie v Pannonhalme – si kladie za cieľ vytvárať priestor na stretnutia rozličných období a kultúr (arcus temporum znamená „klenby času“).

Arcus Temporum vznikol v roku 2002 a každý rok predstavuje dvojportrét významných skladateľov z rozličných období (J. Haydn – S. Gubajdulina, W.A. Mozart – S. Sciarrino, F. Schubert – V. Silvestrov, P. I. Čajkovskij – B. Sørensen, J. S. Bach – G. Kančeli), ktorý je uvádzaný v prítomnosti pozvaného skladateľa poprednými hudobníkmi z Maďarska a ďalších krajín (vrátane G. Kremera, A. Lubimova, D. Ránkiho, G. Csaloga, A. Kellera, M. Perényiho, E. Mosera, J. Luptáka alebo Cikada Ensemble).

Vystúpenia sa odohrávajú v unikátnych priestoroch tisícročného benediktínskeho kláštora. Festival okrem hudby prináša aj iné podujatia z oblasti neverbálneho vizuálneho umenia: tanečné divadlo, výtvarné umenie, inštalácie, experimentálny film (medzi inými Cie Pal Frenak, Cindy Van Acker, Christian Rizzo, Balázs Kicsiny, Ilona Lovas, János Megyik).

Festival v Pannonhalme (130 kilometrov od Viedne a Budapešti a iba 90 kilometrov od Bratislavy) je výnimočnou príležitosťou na vytvorenie spoločenstva pre publikum v tomto regióne bez ohľadu na vek, jazyk alebo národnosť.

Arcus Temporum Art Festival of Pannonhalma – following one of the most important vocations of its organizer, Archabbey of Pannonhalma – aims to be a scene of encounter of different ages and cultures ('arcus temporum' means: arches of time).

Founded in 2002, Arcus Temporum presents each year a double-portrait of important composers from different periods (Haydn-Gubajdulina, Mozart-Sciarrino, Schubert-Silvestrov, Tchaikovsky-Sørensen, Bach-Kancheli) performed in the presence of the invited composer by leading musicians from Hungary and abroad (including G. Kremer, A. Lubimov, D. Ránki, G. Csalog, A. Keller, M. Perényi, E. Moser, J. Lupták and Cikada Ensemble).

Staging in unique spaces in the thousand year old Benedictine monastery, the festival also produces various events in the field of non-verbal visual art: dance theatre, fine art, installation art, experimental motion picture (Cie Pal Frenak, Cindy Van Acker, Christian Rizzo, Balázs Kicsiny, Ilona Lovas, János Megyik amongst others).

The Pannonhalma festival (either 130 km to Vienna and Budapest, and only 90 to Bratislava) is a real possibility of communion for regional audience, regardless of age, language or nationality.

Robert Cohen (violončelo, UK) – jeden z najvýznamnejších interpretov súčasnosti. Už ako 12-ročný debutoval v Royal Festival Hall v Londýne, jeho výnimočný talent usmerňoval W. Pleeth, ale tiež J. du Pré, A. Navarra či M. Rostropovič. Debútová nahrávka Elgarovho *Koncertu pre violončelo*, ktorú realizoval ako 19-ročný, získala niekoľko ocenení za predaj štvrt milióna platní len vo Veľkej Británii. Ďalšie ocenené nahrávky (od Bachových *Suit pre sólové violončelo*, cez najznámejšie violončelové koncerty až po violončelový koncert M. Feldmana) nahral pre spoločnosti EMI, Deutsche Grammophon, DECCA a Collins. S mimoriadnym ohlasom sa stretlo naštudovanie diela Koncert „Rieka“ britskej skladateľky S. Beamish, skomponovaného pre R. Cohena a Academy St. Martin in the Fields. R. Cohen koncertoval po celom svete s renomovanými orchestrami pod taktovkou dirigentov ako C. Abbado, M. Jansons, N. Marriner, K. Masur, R. Muti, S. Rattle a i. Pedagogicky pôsobí na Konzervatóriu v Lugane a Royal Academy of Music v Londýne.

David Danel (husle, CZ) – špecialista na súčasnú tvorbu známy experimentálnymi projektmi prepájajúcimi rôzne umelecké disciplíny a hudobné žánre. Študoval na Janáčkovom konzervatóriu a Inštitúte pre umelecké štúdiá v Ostrave. Je laureátom súťaží Beethovenov Hradec a Súťaže Leoša Janáčka. Ako sólista účinkoval s Janáčkovou filharmóniou Ostrava, Talichovým komorným orchestrom, SKO B. Warchala, Cappellou Istropolitano, je zástupcom vedúceho skupiny 2. huslí v Pražskej komornej filharmónii. Pôsobil v komorných zoskupeniach Camerata Janáček, Ensemble Moravia, v súčasnosti spolupracuje so súbormi MoÉns, Ostravská banda, early reflections a kvartetom Fama Quartet, ktorého je zakladateľom. Nahráva pre Český rozhlas, koncertuje po celej Európe.

Igor Fábera (hoboj, SK) – prvý hobojista Slovenskej filharmónie. Absolvoval Konzervatórium v Žiline a VŠMU v Bratislave. Počas štúdií získal viaceré ocenenia, bol tiež členom Medzinárodnej filharmónie Praha pod vedením J. Bělohlávka. V r. 1986 sa stal členom SOSR-u, od r. 2001 pôsobí v Slov. filharmónii. Spolupracoval so všetkými slov. orchestrami, ale aj s United Philharmonic Vienna, Solistes Européens Luxembourg, Českým národným symfonickým orchestrom a Wiener Residenz Orchester. Ako sólista sa predstavil pod taktovkou dirigentov ako K. Sanderling, G. Delogu, T. Hatton, O. Lenárd, B. Warchal, R. Stankovský, P. Breiner a d., je tiež aktívnym komorným hráčom (Slovenské dychové kvinteto, Dychové oktetó SF). Bol pedagógom na VŠMU, v súčasnosti vyučuje na AU v B. Bystrici.

Andrej Gál (violončelo, SK) – študoval na Konzervatóriu a na VŠMU v Bratislave (J. Podhoranský), zúčastnil sa viacerých majstrovských kurzov (R. Wallfisch a d.) a súťaží. Už počas štúdií sa stal členom SKO B. Warchala, v r. 2001 bol spoluzakladateľom Zwiebelovho kvarteta, s ktorým získal na

Medzinárodnej letnej akadémii Praha – Viedeň – Budapešť prestížnu Cenu Thomastik-Infeld. A. Gál sa venuje súčasnej hudbe, je členom súborov Quasars Ensemble, Veni ensemble, Melos-Étos ensemble a Ostravská banda. Spolupracuje tiež so súborom Musica aeterna. Koncertuje na významných podujatiach doma i v zahraničí (Pražská jar, BHS, Melos-Étos, Ostravské dny soubodné hudby, Varšavská jeseň a d.).

Vladimír Godár (klavír, SK) – skladateľ, muzikológ, editor a pedagóg. Patrí ku generácii tvorcov, ktorá začiatkom 80. rokov 20. storočia odmietla tradičnú líniu slov. hudby a prehodnotila aj myšlienkové a estetické východiská tzv. Novej hudby. Hudobná poetika skladateľa vznikala ako výsledok normalizačného dusna, straty viery v imperatív permanentnej inovácie akcentovanými avantgardou, rokmi strávenými nad partitúrami starých majstrov (s prof. J. Albrechtom) i inšpiráciou dielom osobností 20. stor. (o. i. B. Bartók alebo W. Lutoslawski) – v neposlednom rade aj vďaka hlbokým znalostiam histórie, estetiky a filozofie. Skladateľ o svojej hudbe často hovorí ako o dialógu s tradíciou. V kontexte európskej hudby jeho diela nevedli len dialóg s minulou, ale tiež s tvorbou jeho duchovných súputníkov A. Schnittkeho, A. Pärta alebo G. Kančeliho. Je autorom viacerých kľúčových opusov slov. hudby 20. stor. a oceňovanej filmovej hudby (spolupráca s M. Šulíkom). Za hudbu k filmu *Krajinka* získal r. 2001 Georges Delerue Award, je tiež držiteľom ocenení Český lev. Pedagogicky pôsobí na FiF UK v Bratislave. Bol editorom Súborného vydania diel J. L. Bellu, jeho štúdie a eseje vyšli samostatne i v knihách *Kacírské quodlibety*, *Luk a lýra* a *Rozhovory a úvahy*. Nahrávka *Mater* s I. Bittovou a Solamente naturali (Pavian Records, ECM) sa v zahraničí stretla s bezprecedentným záujmom o tvorbu slov. autora.

Yuval Gotlibovich (viola, IL) – držiteľ ocenení z mnohých národných i medzinárodných súťaží (o. i. International Lionel Tertis Viola Competition). Ako sólista vystúpil i Jerusalemským Symphony, Tel Aviv Soloists, Texas Festival Orchestra a Ostrobohnian Chamber Orchestra. Spolupracuje s renomovanými interpretmi, koncertoval vo Wigmore Hall a v Kennedy Center. Je pravidelným hosťom festivalov Kuhmo, Korsholm, Roundtop, Giverny a Villefarvad. Gotlibovich je najmladším profesorom na Indiana University, od budúceho roku bude pedagogicky pôsobiť aj na Conservatorio della Svizzera Italiana a ako asistent Diemtu Poppena na Escuela Superior de Música Reina Sofia. Medzi jeho aktuálne aktivity patrí nahrávka komornej hudby J. Francaixa s Trio di Colore a hudba k filmu Cabinet of Dr. Caligari, ktorý bude mať v novembri izraelskú premiéru.

Peter Hamar (husle, SK/HU) – študoval hru na husliach na LSU v Nových Zámkoch u Vojtecha Cibulá, bratislavské Konzervatórium absolvoval v r. 1969 pod vedením prof. Jaroslava Kulíčka Čajkovského *Husľovým koncertom*. Po absolútoriu bol prijatý do triedy Ricarda Odnosopffa

na vienskú Hochschule für Musik und darstellende Kunst. Nastupujúca normalizácia mu znemožnila pokračovať v štúdiu vo Viedni, preto prijal ponuku B. Warchala a stal sa členom Slovenského komorného orchestra. Spolu s B. Warchalom hral party concertina v legendárnej nahrávke Händlových *12 concerti grossi op. 6* zo začiatku 70. rokov (OPUS). Popri koncertnej činnosti absolvoval VŠMU v triade prof. Albina Vrteľa. V Slov. komornom orchestri pôsobil v jeho zlatej ére 18 rokov – až do r. 1988, kedy sa stal členom budapeštianskeho Komorného orchestra Franza Liszta, kde pôsobí dodnes. So spomínanými súbormi odohral tisíce koncertov a nahral niekoľko stoviek skladieb. P. Hamar sa aktívne venuje nielen práci v komornom orchestri, ale je aktívny aj ako sólista, a predovšetkým ako vyhľadávateľ komorný hráč.

Emi Ito (viola, JP) – ako 4-ročná sa začala venovať hre na husliach, od 19 rokov hrá na viole. Absolvovala štúdiá v hudobnej triede gymnázia Tokiwagi Gakuen, na Pedagogickej fakulte Yamagata University a kurzy prof. K. Doležala na pražskom Konzervatóriu. Ako komorná hráčka sa predstavila na festivaloch a koncertných cykloch v Čechách, Nemecku a Turecku. Pravidelne spolupracuje s ansámblom Prague Modern, je členkou Fama Quartet. Od r. 2006 pôsobí v Pražskej komornej filharmónii.

Peter Kajan (fagot, SK) – prvý fagotista Slovenskej filharmónie. Absolvoval Konzervatórium, VŠMU (J. Martanovič) a doktorandské štúdiá na AU v B. Bystrici. Dvojásobný absolútny víťaz Súťaže slov. konzervatórií a držiteľ zvláštného ocenenia poroty na Medzinárodnej fagotovej súťaži Lea Weidingera v Pécsi. Ako sólista i orchestrálny hráč spolupracuje s telesami ako Cappella Istropolitano, SKO B. Warchala, ŠKO Žilina, Štátna filharmónia Košice, Melos-Étos ensemble, Ostravská banda a Slov. dychové kvinteto. P. Kajan sa predstavil na festivaloch BHS, Košická hudobná jar, Orfeus, Večery novej hudby, Melos Étos, Konvergenzie, Hudobný festival v Prades, Pražská jar, Brnenský hudebný podzim, Ostravské dni novej hudby a i.

Igor Karško (husle, SK/CH) – prešovský rodák, absolvent AMU v Prahe a Menuhinovej akadémie v Gstaade (Švajčiarsko), v súčasnosti pôsobí ako koncertný majster Luzernského symfonického orchestra a člen komorného komorného súboru The Serenade Trio. Ako koncertný majster barokového orchestra La Scintilla podnikol v r. 2005 turné po USA s Ceciliou Bartoli, s ktorou nahral aj CD *Maria Maribran*. Je zakladateľom zoskupení La Banda Antix a La Gioconda, členom Les Musiciens du Louvre. Pôsobí ako profesor na Musikhochschule Luzern. Ako sólista i člen komorných zoskupení koncertoval po celej Európe, je pravidelným hosťom festivalu Konvergenzie.

Jana Karšková (husle, SK/CH) – študovala na košickom Konzervatóriu (K. Petrőczy), Akadémií múzických umení v Prahe (prof. J. Tomášek) a na Menuhinovej akadémii v Gstaade. Je držiteľkou viacerých ocenení z národných interpretačných súťaží. V súčasnosti pôsobí ako členka Komorného orchestra mesta Zürich, s ktorým koncertovala v Európe i zámori. Vystupuje ako sólistka i ako komorná hráčka.

Aki Kuroshima (husle, JP) – víťazka viacerých súťaží mladých japonských huslistov, na nástroj začala hrať ako 3-ročná. V r. 2000 získala titul bakalár umenia na Tokyo National University of Fine Arts and Music, v štúdiách pokračovala v Moskve a na početných majstrovských kurzoch. V r. 2001 zvíťazila na Medzinárodnej súťaži Lea Weinerovej v Maďarsku. V r. 2007 absolvovala pražskú AMU u prof. J. Tomáška, dlhodobó súkromne študuje u prof. B. Novotného. Je členkou FAMA Quartet a Ventí Diverzi Ensemble, hráva v Pražskej komornej filharmónii. Je tiež aktívna ako sólistka.

Jozef Lupták (violončelo, SK) – jedna z profilujúcich osobností súčasnej slov. hudobnej scény. Absolvent VŠMU v Bratislave a Royal Academy of Music v Londýne (R. Cohen). Realizoval viacero CD nahrávok (o.i. kompletne *Suity pre sólové violončelo* J. S. Bacha, projekt *Cello* spájajúci výtvarné umenie a súčasnú hudbu inšpirovanú tvorbou J. S. Bacha, premiérové nahrávky diel V. Godára, live záznam recitálu v Londýne), stál pri zrode početných diel súčasných autorov. Je spoluzakladateľom súboru Opera Aperta, iniciátorom a umeleckým riaditeľom festivalu Konvergencie. Pravidelne koncertuje na pódioch v Európe i zámori, vedie majstrovské kurzy. Okrem klasickej hudby sa venuje tiež improvizácii a alternatívnym hudobným projektom. V súčasnosti pracuje na nahrávke violončelových koncertov, ktoré pre neho skomponoval päť slovenských skladateľov.

Miki Skuta (klavír, SK) – študoval na VŠMU v Bratislave (E. Fischerova) a v Paríži u C. Helffera. Je laureátom viacerých domácich i zahraničných súťaží. Svoj všestranný talent využíva v oblasti klasickej hudby, v jasse i v populárnej hudbe. Spolupracoval s osobnosťami ako B. Schmid, B. Mütter, D. Lockwood, Ch. Muthspiel, W. Muthspiel, A. Kirschlager, M. Feldman, J. Šivín, J. Bartoš, ale aj P. Hammel. Vystupoval ako sólista a člen rôznych súborov doma i v zahraničí, koncertoval s najvýznamnejšími domácimi orchestrami, ale napr. aj s Bruckner Orchester Linz, Symfónickým orchestrom Danubia – Budapešt, die reihe, OENM. Jeho dve CD s dielami J. S. Bacha (Hevhetia) získali najvyššie ocenenie v prestížnom britskom BBC Music Magazine. V poslednom období zrealizoval nahrávky klavírných diel Beethovena, CD *Darmstadt Acoustic Breakcore* so skladateľom a flautistom M. Piačekom a *10 Initial Epilques* s rakúskym pozauinistom Bertlom Mütterom. Miki Skuta bol ocenený Krížťalovým kridlom a Cenou Frica Kafendu.

Nora Skuta (klavír, SK) – zakladajúca členka súboru Opera Aperta patrí v súčasnosti medzi najvýznamnejších medzinárodne aktívnych slov. klaviristov. Je vyhľadávanou komornou i sólovou hráčkou a zanietenu interpretkou súčasnej hudby. Pravidelne vystupuje na medzinárodných festivaloch, v súčasnosti úzko spolupracuje so súborom Österreichisches Ensemble für Neue Musik. V r. 2006 nahrala pre vydavateľstvo Hevhetia na SACD *Sonáty a interlúdiá* Johna Cagea, ktoré vysoko hodnotila domáca i zahraničná kritika. CD bolo minulý rok v Londýne vybraté do novej knihy renomovaného kritika BBC Music Magazine Rogera Thomasa *1001 Classical CDs you must hear, before you die*.

Ronald Šebesta (klarinet, SK) – zanieteny propagátor súčasnej hudby, rešpektovaný hráč na dobových nástrojoch, vyhľadávaný komorný partner. Študoval na Konzervatóriu a na VŠMU v Bratislave. Počas štúdií absolvoval stáž na Conservatoire de Région in Boulogne. Od r. 1993 je 1. klarinetistom SOSR-u, od r. 1996 aj orchestra Cappella Istropolitana. Sporadicky vystupuje ako sólista so slov. komornými orchestrami. R. 1988 bol spoluzakladajúcim členom VENI ensemble. Dominantnou líniou jeho záujmu je komorná hudba s dôrazom na tvorbu 20. stor. až podnes. V rámci tohoto smerovania sa r. 1997 stal spoluzakladateľom súboru Opera Aperta, je stálym členom improvizáčného zoskupenia DON@U.com. V r. 2004 bol zakladajúcim členom LOTZ tria dobových basetových rohov 18. storočia, s ktorým nahral dve úspešné CD s dielami Juraja Družeckého a kompozíciami súčasných slov. skladateľov (Hevhetia, Hudobný fond). Od r. 2002 pôsobí na VŠMU ako pedagóg hry na klarinete, kde r. 2007 obhájil doktorandskú prácu so zameraním na zvučnosť tohto nástroja.

Ivan Šiller (klavír, SK) – všestranný interpret, organizátor a skladateľ. Študoval hru na klavíri u M. Kailingovej (ZUŠ L. Rajtera), súkromne u D. Buranovského, D. Varínskej (VŠMU) a D. Vandewalleho (Kráľovské konzervatórium Gent). Bol štipendistom Internationale Ferienkurse für Neue Music Darmstadt, Ostrava New Music Days, Tanglewood Music Center, Banff Centre for the Arts. Držiteľ domácich i zahraničných ocenení (o.i. EMCY v Hamburgu) účinkoval na festivaloch Večery Novej hudby, Orfeus, Konvergencie, Week of Contemporary Music Gent, Festival Ph. Herrewegha, Ostravské dny, Festival van Vlaanderen, Pražská jar a d. Spolupracoval s holandskými divadelnými súbormi Walpurgis a Wederzijs. Je iniciátorom hudobných i edukačných projektov pre mladých (Stretnutia, Komorné koncerty, Hudba (práve) minulého storočia) a zakladateľom a um. riaditeľom festivalu súčasnej hudby Space. Je tiež iniciátorom cyklov koncertov v Nitrianskej galérii a Galérii umenia v Nových Zámkoch. Dirigoval mládežnícky zbor Eben Ezer a detský spevokl Kvapôčky. Aktivity I. Šillera boli IMŠ SR ocenené plakétou Sv. Gorazda. Medzi aktuálne aktivity patria aj Hammerkľavierfestival a festival Schubertiády.

Eva Šušková (spev, SK) – študovala spev na Cirkevnom konzervatóriu a na VŠMU (V. Stracenská), spolu so zborovým dirigovaním (E. Šarayová). Absolvovala majstrovské kurzy u S. Ghazarianovej, R. Hardyovej a T. Bentcha. V r. 2006 zvíťazila na medzinárodnej súťaži Iuventus Canti, v r. 2007 získala Cenu za najlepšiu interpretáciu francúzskej hudby na Medzinárodnej letnej akadémii Praha – Viedeň – Budapešť. Venuje sa najmä tvorbe skladateľov 20. stor. a súčasnosti, ktorých diela uviedla na festivaloch Pražské premiéry, GAIDA (Vilnius), Melos Étos, Orfeus, Nová slovenská hudba, Pohoda a d. Participovala na premiérach 6 slov. opier (Beneš, Kubička, Solovic). V r. 2008 účinkovala vo Francúzsku so Solamente naturali v Hummelovej opere *Mathilde de Guise*. V SND hosťuje v operách *Carmen*, *Madama Butterfly* a *The Players*. Doma i v zahraničí spolupracovala so Slov. filharmóniou, SOSR-om, SKO B. Warchala, Quasars Ensemble, Cappellou Istropolitianou a zborom Ad Una Corda. V r. 2002–2008 bola členkou alternatívneho divadla GUNAČU.

Simon Tandree (viola, USA) – študoval hru na viole na Guildhall School of Music and Drama v Londýne, v súčasnosti je poslucháčom Musikhochschule des Saarlandes. Ako člen Arcus String Quartet koncertoval v Nemecku, Anglicku a Turecku. Je pravidelným hosťom festivalu Konvergencie.

The Dowland Project začal ako umelecká spolupráca medzi Johnom Potterom a Manfredom Eicherom, producentom renomovanej labelu ECM. Ideou bol pokus znovuobjaviť podstatu renesančnej piesne z pohľadu súčasného interpreta. John Potter vybral diela Johna Dowlanda a Manfred Eicher navrhol rozšíriť súbor hudobníkov, zaoberajúcich sa starou hudbou, o jazzových hráčov. Na prvom projekte pre ECM, ktorý Sunday Times označili za Nahrávku roka, sa stretli John Surman, Barry Guy, Maya Hombberger a Stephen Stubbs. Súbor absolvoval koncertný debut na Bremen Musikfest a následne koncertoval v Európe i zámori, vrátane Katedrály sv. Patrika v New Yorku, Opery v Mníchove či Festivalu de Musica Visual, Lanzarote. Druhý album *Care-Charming Sleep* posunul pôvodnú myšlienku ďalej prostredníctvom anglických a talianskych piesní generácie autorov po Dowlandovi. Najnovší album pre ECM s názvom *Romaria*, nahral súbor v novej zostave: John Potter (tenor), John Surman (saxofón, bassový klarinet, zobcová flauta), Miloš Valent (husle&viola) a Stephen Stubbs (vihuela & gitara). CD obsahuje piesne truvérov a minnesangrov, portugalské ľudové piesne a experimenty s omšovými časťami franko-flámskych skladateľov.

J Kyle Gregory Quintet (USA-IT) tvoria v Taliansku etablovaní jazzmani, klavirista Paolo Birro, bubneník Roberto Dani, kontrabasista Salvatore Maiore a violončelista Aya Shimura. Lidrom zoskupenia je americký trubkár J Kyle Gregory, absolvent prestížnej Berklee College of Music

a univerzít v Indiane a v Northern Colorado, ktorý v minulosti spolupracoval s renomovanými osobnosťami ako Paul Motian, Bob Mintzer, Liza Minelli, JJ Johnson, The Temptations, Chicago Jazz Ensemble. Okrem vlastného kvinteta v súčasnosti pravidelne hráva s Lydian Sound Orchestra, Meshuge Klezmer Band, Robert Bonisolo Quartet, Luca Boscagin Quartet, Sing Without Words a Unscientific Italians. Vedie jazzové orchestre Meeting Place, Fare Jazz a Abbeytown. Vyučoval hru na klasickej trúbku na Bradley University v Illinois, získal prestížne Fulbrightovo štipendium na výskum pedagogických metód na výučbu improvizácie v Maďarsku, v súčasnosti pôsobí na konzervatóriách vo Verone a Vicenze. Čoskoro má vyzjsť nahrávka *World Downside Up*, tematicky vychádzajúca z ôsmich Kristových blahoslavenstiev.

Czech Virtuosi chamber orchestra (um. vedúci Karel Procházka, CZ) vznikol v r. 1998 ako komorný orchestier, zložený z koncertných majstrov a sólistov na dychové nástroje brnianskej Filharmónie a Janáčkovej opery. Repertoár súboru, ťažiskovo orientovaný na dielo W. A. Mozarta, obsahuje diela od baroka po súčasnosť, vrátane sakrálnych kompozícií a oper. Orchester je každoročne pozvaný na koncerty a vystúpenia po celom svete, z ktorých si zaslúžia zmienku hosťovanie v Konzerthause, Mníchove, Salzburgu a turné po Japonsku v r. 2003. S telesom sa dodnes predstavilo viac ako 130 vynikajúcich instrumentalistov a tri desiatky dirigentov, súbor má na konte viacero nahrávok. Tradičiou v Brne sa stali adventné a vianočné koncerty Czech Virtuosi. Publikum a odborná kritika vysoke hodnotia štylosť, farebnosť, dokonalú súhru a spontánnu muzikalitu.

Dramatik András Visky sa narodil v r. 1957 v rumunskom Targu Mures. Rané detstvo strávil s matkou a súrodencami v komunistickom gulagu. Jeho otec, pastor maďarskej reformovanej cirkvi, bol v tom čase tiež väznený. Stal sa politickým disidentom, počas komunizmu študoval na podzemnej univerzite a dnes je uznávaným spisovateľom, básnikom a esejistom. Pôsobí ako dramaturg Štátneho maďarského divadla v Kluzi a ako mimoriadny profesor estetiky na Univerzite Babeş-Bolyai. Jeho monodráma *Júlia* už tri sezóny vypredáva hľadisko budapeštianskeho divadla Thália. Pre Melissa Hawkins napísal tiež hru *Zabil som svoju matku*, ktorá mala premiéru v r. 2008 v Chicagu. Spolu s manželkou a štyrmi deťmi žije v Cluj-Napoca, hlavnom meste Transylvánie.

Herečka **Melissa Hawkins** sa po skončení štúdia herectva na Northern Illinois University v r. 2002 stala členkou Štúdia K v Budapešti. V tom istom roku sa stretla s hrou *Juliet*, ktorú premiérovala v anglickom jazyku. O tri roky neskôr sa vydala na medzinárodné turné, ktoré zahŕňalo predstavenia v Maďarsku, Rumunsku, New Yorku, Philadelphii a Chicagu. Spoločne s Andrásom Viskym založili divadelnú spoločnosť Divadlo Y.

Robert Cohen (cello, UK) – one of the most prominent contemporary performers. At the age of 12 he already made his debut at the Royal Festival Hall in London. His unusual talent was guided by teachers such as W. Pleeth, J. du Pré, A. Navarra and M. Rostropovič. Cohen's debut recording of Elgar's *Concert for cello*, which he recorded at the age of 19, received several awards for selling over a quarter of a million records in Great Britain alone. He recorded other awarded albums (from Bach's *Suites for solo cello*, through famous cello concerts, to Morton Feldman's cello concert), with the following companies: EMI, Deutsche Grammophon, Decca, and Collins. Cohen's performance of the composition by a British composer Sally Beamish "The River" concert, which was written especially for him and the Academy St. Martin in the Fields, received a very enthusiastic approval. Cohen has given concerts all around the world with prominent orchestras, conducted by composers such as C. Abbado, M. Jansons, N. Marriner, K. Masur, R. Buti, S. Rattle and others. He currently teaches at the Lugano Conservatory and at the Royal Academy of Music in London.

David Danel (violin, CZ) – specializes in the contemporary music and he is famous for his experimental projects interconnecting different art disciplines and musical genres. He studied at the Janáček Conservatory and at the Institute for Art Studios in Ostrava. He is a laureate of the contests such as Beethoven's Hradec and Contest of Leoš Janáček. As a soloist he performed with Janáček's Philharmonic Orchestra Ostrava, Talich's chamber orchestra, SKO of B. Warchal, Cappella Istropolitana, and he is the assistant leader of the second violin group in Prague Chamber Philharmonic Orchestra. He was member of chamber ensembles such as Camerata Janáček and Ensemble Moravia, and currently he collaborates with the ensembles MoEns, Ostravian Band, Early Reflections and FamaQ Quartet which he also founded. He records for Czech radio station and performs all over the Europe.

Igor Fábena (oboe, SK) – the first oboist in Slovak Philharmonic Orchestra. He graduated the Conservatory in Žilina and VŠMU in Bratislava. During his studies he received several awards and he was also the member of International Philharmonic Orchestra Prague led by J. Bělohlávek. In 1986 he became a member of SOSR, since 2001 he has been part of Slovak Philharmonic Orchestra. He collaborated with all of the Slovak orchestras but also with United Philharmonic Vienna, Solistes Européens Luxembourg, Czech National Symphonic Orchestra, and Wiener Residenz Orchester. As a soloist he was conducted by K. Sanderling, G. Delogu, T. Hatoon, O. Lenárd, B. Warchal, R. Stankovský, P. Breiner etc. He is also an active member of chamber ensembles (Slovak Brass Quintet, Brass Octet SF). He worked as a teacher at VŠMU and nowadays he teaches at AU in Banská Bystrica.

Andrej Gál (cello, SK) – studied at the Conservatory and VŠMU in Bratislava (J. Podhoranský), he participated in several master courses (R. Wallfisch etc.) and contests. During his studies he already became a member of Bohdan Warchal's SKO, in 2001 he became one of the co-founders of Zwiebel Quartet with which he received the prestigious Thomastik-Infeld Award at the International Summer Academy Prague – Vienna – Budapest. Gál focuses on contemporary music; he is a member of Quasars Ensemble, Veni Ensemble, Melos-Étos Ensemble and Ostravian Band. He also collaborates with Musica Aeterna ensemble. He performs at important events at home as well as abroad (Prague Spring, BHS, Melos-Étos, Ostravian Days of Contemporary Music, Warsaw Autumn etc.).

Vladimír Godár (piano, SK) – composer, musicologist, editor, and pedagogist. He belongs to the generation of authors that at the beginning of 80s of 20th century refused the traditional line of Slovak music and re-evaluated the ideas as well as aesthetic basis of the so-called New Music. Godár's musical poetics resulted from the sultriness of normalization, loss of the belief in the imperative of permanent innovation accepted by the avant-garde. It was also influenced by the years spent studying the scores of old masters (together with Professor J. Albrecht) and the inspiration of the important figures of 20th century (including B. Bartók or W. Lutosławski). Last but not least his poetics is the result of deep knowledge from history, aesthetics and philosophy. The author likes to talk about his music as a dialogue with tradition. In the context of European music his work is not just to make the dialogue with the past but also with the work of his contemporary spiritual friends A. Schnittke, A. Pärt or G. Kancéli. He is an author of several key opuses of Slovak music of 20th century and awarded film music (collaboration with M. Šulík). For the soundtrack to the movie *Krajinka (Little County)* he won Georges Delerue Award in 2001, he also received the award Český lev. He teaches at FIF UK in Bratislava. He is an editor of *Collected Edition of J. L. Bella's Work*. His studies and essays were published independently in his books *Kacírské quodlibety*, *Luk a lýra a Rozhovory a úvahy*. The recording *Mater* featuring I. Bitová and Solamente naturali (Pavian Records, ECM) has caused an unprecedented interest in the work of a Slovak author.

Yuval Gotlibovich (viola, IL) – received awards from many national and international contests (including International Lionel Tertis Viola Competition). As a soloist he performed with Jerusalem Symphony, Tel Aviv Soloists, Texas Festival Orchestra and Ostrobothian Chamber Orchestra. He collaborates with renowned performers, he concerted in Wigmore Hall and Kennedy Center. He is a regular guest of festivals Kuhmo, Korsholm, Roundtop, Giverny, and Villefavard. Gotlibovich is the youngest professor at Indiana University, starting next year he is going to teach

at Conservatorio della Svizzera Italiana and work as an assistant of Diemut Poppen at Escuela Superior de Música Reina Sofía. Among his current activities we can find the recording of chamber music by J. Francaix with Trio di Colore and soundtrack to *Cabinet of Dr. Caligari* which will have a premiere in Israel in November.

Peter Hamar (violin, SK-HU) – studied violin at the Elementary Music School (LŠU) in Nové Zámky in the class of Vojtech Cibula, he graduated the Bratislava Conservatory in 1969 under the leadership of Prof. Jaroslav Kulíček, performing Čajkovskij's *Violin Concert*. After the absolute appreciation he was accepted to the class of Ricardo Odnosopoff at Vniessne Hochschule für Musik und darstellende Kunst. The upcoming normalization prevented him from continuing in his study in Vienna therefore he accepted the offer of B. Warchal to become a member of Slovak Chamber Orchestra. Together with B. Warchal he was playing concertino in a legendary recording of Händel's *12 Concerti Grossi op. 6* from the beginning of 70s (OPUS). While performing at concerts he graduated VŠMU in the class of Prof. Albin Vrtel. He performed with Slovak Chamber Orchestra during its golden era for 18 years – until 1988 when he became the member of Budapest Chamber Orchestra of Franz Liszt where he has stayed till nowadays. P. Hamar is active not only as part of chamber orchestra but also as a soloist, and especially as a coveted chamber performer.

Emi Ito (viola, JP) – at the age of 4 she started to play violin, she has played viola since she was 19. She graduated in the music class of Tokiwagi Gakuen gymnasium, then at the Pedagogy Faculty of Yamagata University. She took courses with Prof. K. Doležal at Prague Conservatory. As a chamber performer she performed at festivals and concert cycles in Czech Republic, Germany and Turkey. She regularly collaborates with Prague Modern ensembles; she is a member of FAMA Quartet. Since 2006 she has been part of Prague Chamber Philharmonic Orchestra.

Peter Kajan (bassoon, SK) – the first bassoon player of Slovak Philharmonic Orchestra, Kajan graduated Conservatory, VŠMU (J. Martanovič) and he applied to doctorate studies at AU in Banská Bystrica. He is a double absolute winner of the Competition of Slovak Conservatories and the bearer of a special award of the jury at International Bassoon Competition of Leo Weidinger in Pécs. As a soloist as well as orchestra player he collaborates with ensembles such as Cappella Istropolitana, SKO B. Warchala, ŠKO Žilina, State Philharmonic Orchestra Košice, Melos-Étos ensemble, Ostravian band, and Slovak Brass Quintet. P. Kajan took part in festivals BHS, Košice Musical Spring, Orfeus, Evenings of New Music, Melos Étos, Convergences, Musical Festival in Prades, Prague Spring, Brno Musical Fall, Ostravian Days of New Music and others.

Igor Karško (violin, SK-CH) – born in Prešov, Karško is a graduate of the Academy of Musical Arts in Prague and the Menuhin Academy in Gstaad (Switzerland). He is currently the concertmaster of the Lucerne Symphony Orchestra, and the member of The Serenade Trio chamber ensemble. He toured the USA in 2005 as concertmaster of the La Scintilla Baroque orchestra, with Cecilia Bartoli as soloist. He also recorded a CD named *Maria Maribran* with her. Karško is the founder of the La Banda Antix and La Gioconda ensembles and a member of Les Musiciens du Louvre. He holds professorship at the Musikhochschole Luzern. As a soloist and a member of chamber ensembles Karško has performed all over Europe and he is a regular guest performer at the Convergence festival.

Jana Karšková (violin, SK-CH) – studied at a conservatory in Košice (K. Petrůvci), at the Academy of Musical Arts in Prague (J. Tomášek) and at a Menuhin Academy in Gstaad. She received several awards from national performing competitions. At present she is a member of Chamber Orchestra of Zürich with which she concerted in Europe and America. She performs as a soloist as well as a chamber music player.

Aki Kuroshima (violin, JP) – a winner of several competitions of young Japanese violinists, she started to play at the age of 3. In 2000 she got the degree of the Bachelor of Art at Tokyo National University of Fine Arts and Music, she continued studying in Moscow and at numerous master courses. In 2001 she won the International Competition of Leo Weiner in Hungary. In 2007 she graduated Prague AMU at Prof. J. Tomášek. She has been taking private lessons at Prof. B. Novotný. She is a member of FAMA Quartet and Venti Diverzi Ensemble, she often play in Prague Chamber Philharmonic Orchestra. She is also active as a soloist.

Jozef Lupták (cello, SK) – currently one of the most prominent personages in Slovak musical scene, Lupták is a graduate of the Performing Arts College (VŠMU) in Bratislava and the Royal Academy of Music in London (R. Cohen). He has recorded several CDs (including the complete *Bach Suites for Solo Cello*, the *Cello* project, which merges visual art and contemporary music inspired by the music of J. S. Bach, premiere recordings of music by V. Godár, a live recording of his recital in London), and has also been at the birth of numerous works by contemporary musicians. Lupták is a co-founder of the Opera Aperta ensemble and is the initiator and artistic director of the Convergence festival. He regularly performs at stages in Europe and overseas and he also leads his own master classes. Besides dedicating himself to classical music, Lupták is also engaged in improvisations and alternative musical projects. He is currently working on a recording of cello concerts written for him by five Slovak composers.

Miki Skuta (piano, SK) – studied at VŠMU in Bratislava (E. Fischerová) and in Paris at C. Helffer. He is a prizewinner at many domestic as well as foreign competitions. He uses his accomplished talent in the area of classical music, jazz, as well as popular music. He collaborated with prominent figures such as B. Schmid, B. Mütter, D. Lockwood, Ch. Muthspiel, W. Muthspiel, A. Kirschlager, M. Feldman, J. Stivín, J. Bartoš, and also P. Hammel. He performed as a soloist and a member of different ensembles at home as well as abroad, he concerted with the most important domestic orchestras, and also with Bruckner Orchester Linz, Symfonický orchester Danubia-Budapest, Die Reihe, OENM. His two CDs with the music of J. S. Bach (Hevhetia) won the highest award in the prestigious British BBC Music Magazine. Recently he recorded piano work of Beethoven, CD *Darmstadt Acoustic Breakcore* with the composer and flute player M. Piaček, and *10 Initial Epilogues* with Austrian trombonist Bertl Mütter. Miki Skuta was awarded the Kríšťalové krídlo and Cena Frica Kafendu.

Nora Skuta (piano, SK) – a founding member of the Opera Aperta ensemble, Skuta is one of the most important internationally-active Slovak pianists. She is a coveted chamber and solo player and a zealous performer of contemporary music. Skuta regularly performs at international festivals, currently collaborating with the Österreichisches Ensemble für Neue Musik. In 2006, her CD of John Cage's *Sonatas and Interludes* recorded with the Hevhetia publishing company was well received by both domestic and international critics. Last year in London, the prominent BBC Music Magazine critic Roger Thomas selected the CD into his *1001 Classical Recordings You Must Hear Before You Die*.

Ronald Šebesta (clarinet, SK) – passionate promoter of contemporary music, respected player of period music instruments, coveted chamber orchestra player. Šebesta studied at the Conservatory and the Performing Arts College in Bratislava. During his university studies he took a one-year internship at the Conservatoire de Région in Boulogne in France. Since 1993 he has been the first clarinetist of the Slovak Radio Symphonic Orchestra in Bratislava, since 1996 he has been part of Cappella Istropolitana orchestra. Šebeta occasionally performs with Slovak chamber orchestras as a soloist. He was a co-founding member of the VENI ensemble in 1988. His professional interest focuses mainly on chamber music with emphasis on 20th and 21st century music, which is why he co-founded the Opera Aperta chamber ensemble and is also a permanent member of the improvisational ensemble DON@U.com. In 2004 he co-founded LOTZ Trio, which is a trio of period basset horns from the 18th century. Together they recorded two successful CDs with the music of Juraj Družický and compositions of contemporary Slovak composers (Hevhetia, Music Fund Slovakia). Since 2002 he teaches clarinet at the Performing Arts College in Bratislava, where he finished his PhD. in 2007, specializing in clarinet sonority.

Ivan Šiller (piano, SK) – accomplished performer, organizer and composer, Šiller studied piano in the class of M. Kailingová (L. Rajter Elementary School of Art in Bratislava), privately with D. Buranovský, D. Varínska (VŠMU), and D. Vandewalle (Royal Conservatoire of Ghent). He was a foundation-scholar at the Internationale Ferienkurse für Neue Music Darmstadt, Ostrava New Music Days, Tanglewood Music Center in the USA, and at the Banff Centre for the Arts in Canada. Šiller received various awards at domestic and international competitions (including EMCY in Hamburg) and has performed at festivals such as Evenings of New Music, Orpheus, Convergence, Week of Contemporary Music Gent, Philip Herreweghe Festival, Ostravian Days, Festival van Vlaanderen, Prague Spring and others. He collaborated with Dutch theater ensembles Walpurgis and Wederzijds. Šiller is the initiator of musical and educational projects for young people (Meetings, Chamber Concerts, Music of (just) the Previous Century) and the founder and artistic director of the contemporary music festival Space. He is also the initiator of a cycle of chamber concerts in the Nitra Gallery and the Art Gallery Nové Zámky. Šiller was also the conductor of the youth choir Eben Ezer and the children's choir Kvapôčky. The Slovak Ministry of Education awarded him the Plaque of St. Gorazd. His recent activities include Hammerklavierfestival and a chamber festival Schubertiády.

Eva Šušková (singer, USA) – studied singing at Church Conservatory and VŠMU (V. Stracenská) together with choir conducting (E. Šarayová). She graduated master courses at S. Ghazarjanová, R. Hardyová and T. Bentch. In 2006 she won the international competition *Iuventus Canti*, in 2007 she received the Award for the Best Interpretation of French Music at the International Summer Academy Prague – Vienna – Budapest. She focuses mainly on the music of 20th century composers as well as the contemporary composers and she introduced their music at the festivals Prague premieres, GAIDA (Vilnius), Melos Étos, Orfeus, New Slovak Music, Pohoda etc. She participated in the premieres of 6 Slovak operas (Beneš, Kubička, Solovíc). In 2008 she performed with *Solamente naturali* in France, singing in Hummel's opera *Mathilde de Guise*. She is a guest performer in SND operas *Carmen*, *Madama Butterfly*, and *The Players*. She has collaborated with Slovak Philharmonic Orchestra, SOSR, SKO of B. Warchal, Quasars Ensemble, Cappella Istropolitana and the Ad Una Corda choir at home as well as abroad. In 2002 – 2008 she was a member of an alternative theatre GUnaGU.

Simon Tandree (viola, USA) – a violin student at the Guildhall Scholl of Music and Drama in London, Tandree is currently studying at the Musikhochschule des Saarlandes. He has given concerts in Germany, England and Turkey as a member of the Arcus String Quartet. Tandree is a regular performer at the Convergence Festival.

The Dowland Project began as an artistic collaboration between John Potter and ECM's Manfred Eicher, and was an attempt to re-discover the essence of renaissance song from the point of view of a modern performer. John suggested the music of John Dowland and Manfred Eicher proposed augmenting the obligatory early music players with jazz musicians. The first recording for ECM brought together John Surman, Barry Guy, Maya Homberger and Stephen Stubbs. It became the Sunday Times Record of the Year. The group made its live debut at the Bremen Musikfest, and has since performed on both sides of the Atlantic including St Patrick's Cathedral New York, the Munich Opera House and the Festival de Musica Visual, Lanzarote. The second album – *Care-Charming Sleep* – shifted the original idea further with a similar approach to English and Italian songs from the post-Dowland generation. The group's third album for ECM, *Romania*, featured a new line up of John Potter (tenor), John Surman (sax, bass clarinet, and recorder), Miloš Valent (violin & viola) and Stephen Stubbs (viuela & guitar). The music includes Trouvère songs and Minnelieder, Portuguese folksongs and an experiment with some fifteenth century Franco-Flemish mass movements.

J Kyle Gregory Quintet (USA+T) consists of well-established Italian jazzmen, pianist Paolo Birro, drummer Roberto Dani, contrabass player Salvatore Maiore and cello player Aya Shimura. The front man of the group is American trumpeter J Kyle Gregory, a graduate of prestigious Berklee College of Music and universities in Indiana and Northern Colorado who used to collaborate with renowned musicians and groups such as Paul Motian, Bob Mintzer, Liza Minelli, JJ Johnson, The Temptations, Chicago Jazz Ensemble. Apart from his own quintet nowadays he regularly plays with Lydian Sound Orchestra, Meshuge Klezmer Band, Robert Bonisolo Quartet, Luca Boscagin Quartet, Sing Without Words, and Unscientific Italians. He leads jazz orchestras Meeting Place, Fare Jazz, and Abbeytown. He gave classical trumpet classes at Bradley University in Illinois, he won the prestigious Fulbright scholarship for the research of methods teaching improvisation in Hungary. Currently he teaches at conservatories in Verona and Vicenza. The recording *World Downside Up* is going to be published soon. The theme is based around the eight beatitudes of Christ.

The Czech Virtuosi chamber orchestra (with its artistic leader Karel Procházka, CZ) started in 1998 as a chamber orchestra, consisting of concert masters and brass instrument soloist from Brno Philharmonic Orchestra and Janáček's National Opera. The repertoire of the ensemble is focused on the music of W. A. Mozart, and it ranges from baroque to present day, including spiritual compositions and operas. The orchestra is often invited to participate in concerts and performances all over the world, including famous Wiener Konzerthaus, Munich, Salzburg and a tour around Japan in

2003. More than 130 outstanding instrumentalists and thirty conductors have played as part of this ensemble and the orchestra has recorded several CDs. Advent and Christmas concerts Czech Virtuosi have become a tradition in Brno. The audience as well as the critics highly appreciate the style, colorfulness, perfect harmony of the players and their spontaneous musicality.

András Visky was born in 1957 in Târgu Mureș, Romania, and lives in the Transylvanian capital, Cluj-Napoca, Romania, with his wife and four children. He spent his early childhood in a Communist gulag, along with his mother and siblings, while his father, a minister in the Hungarian Reformed Church, was in prison elsewhere. A political dissident by birth, he headed up the underground university during Communism and has become an acclaimed writer, poet, and essayist. He is the dramaturg of the State Hungarian Theatre in Cluj, Romania, and an associate professor in aesthetics at the University of Babeș-Bolyai, also in Cluj-Napoca, Romania. His play, *Juliet*, has been playing to full houses in Budapest at the Thália Theatre for three seasons. Visky has written the next play for Ms. Hawkins – *I Killed my Mother*, which will premiere in Chicago in 2008.

Melissa Hawkins became a company member of Studio K in Budapest, Hungary upon graduating from Northern Illinois University in 2002 with a B.F.A. in acting. During that year she came across the newly-translated *Juliet*, and András Visky asked her to perform the English premiere when she returned to the States. Three years later, Juliet began her international tour, which has included performances in Hungary, Romania, New York, Philadelphia, and Chicago. András attended the English premiere, bringing with him another solo-drama written for Ms. Hawkins, and the three of them formed a company – Theatre Y – because there was simply no other alternative.

ŠPECIÁLNE POĎAKOVANIE | SPECIAL THANKS TO

Tím DESIGN FACTORY | Ján Orlovský | Boris Švehlák | Štefan Bibeň |
Agnes Snopko a Kultúrne zariadenia Petržalky | Lenka Surotchak

TÍM FESTIVALU | THE FESTIVAL TEAM

Jozef Lupták | Slávka Lukáčová |
Lea Hurbanová | Zuzana Čičelová |
Andrej Šuba | Ivan Šiller | Mária Machajdíkova

UMELECKÝ RIADITEĽ | ARTISTIC DIRECTOR

Jozef Lupták

ORGANIZAČNÝ ASISTENT | PERSONAL ASSISTENT

Slávka Lukáčová

DRAMATURGIA | PROGRAM

Jozef Lupták

ďakujem za podnetné rady a nápady | Vladovi Godárovi |
Andrejovi Šubovi | Ivanovi Šillerovi | Jevgenijovi Iršaiovi

ZOSTAVOVATEĽ BULLETINU | BULLETIN EDITOR

Andrej Šuba

PREKLADY | TRANSLATION

Kristína Uhlíková

GRAFICKÝ DIZAJN FESTIVALU | FESTIVAL DESIGN

Zuzana Čičelová | Daniel Domig (AT)

FOTOGRAFIE | PHOTOGRAPHY

Daniela Rusnoková | Jarmila Uhlíková

ZVUKOVÝ MAJSTER | SOUND ENGINEER

Roman Laščiak

SVETELNÁ TECHNIKA | LIGHTING

Martin Kupčo

WEBMASTER | WEBMASTER

Samuel Vališ

OBČERSTVENIE | CATERING

Alexandra Rošková

WWW.KONVERGENCIE.SK

MEDIÁLNI PARTNERI

.týždeň

PRÁVA
SME

hudobný život

Pokec

Rádio Devín

Rádio _FM

W-media
MEDIÁLNE ZARIADENIA

bigmedia
PREMIUM OUTDOOR

Recar
Reklama v pohybe
Promotion in Motion

akzent media
Member of EPAMEDIA

PARTNERI KULTÚRNEHO LETA 2009

GENERÁLNY PARTNER

SKANSKA

HLAVNÝ PARTNER

CSOB
SPOLU TVORIME ODVÁŽNE VET

PARTNER

SLOVENSKÉ
ELEKTRÁRNE
ENERGIA PRE KULTÚRU

orange

MEDIÁLNI PARTNERI

TA3

TVBA

BigBoard®

bigmedia

Recar

willmark

W-medi

W-medi

PODUJATIE PODPORILI

Rádio Slovensko

Rádio _FM

TWINCITY JOURNAL

in.ba

KUPPEL

MAN

MAN

LOD

AUTOMPEX

ZOŇ SENTIMENTÁL | MAREK PIĄEK | ĽUBOMÍR BURGR | PETER ZAGAR | CYRIL ŠIKULA | ADRIANA ANTALOVÁ | MARIÁN SVETLÍK | ENIKÓ ZERY | MARIÁN VARGA | RABÍN BARUCH MYERS | BORIS LENKO | MIKI SKUTA | IVAN ŠILLER | SIMON TANDREE | MILAN RADIČ | IVANA STAŠOVÁ | NORA SKUTA | JOZEF LUPTÁK | ROBERT COHEN | RONALD ŠEBESTA | IGOR KARŠKO | KAZATEĽ DANIEL PASTIRČÁK | OPERA RTA ENSEMBLE | TRIO DUMKY | PIERRE OLIVIER QUEYRAS | VÉRONIQUE MARIN | FRÉDÉRIC LAGARDE | SUCHOŇ QUARTETT | MILAN PALA | ANNA VEVERKOVÁ | JULIÁN VERICA | ŠTĚPÁN ŠVESTKA | ICARUS QUARTET | MAGDALÉNA BAJUSZOVÁ | JIŘÍ BÁRTA | RICHARD GAŠPAR | VLADIMÍR GODÁR | VERONIKA LACKOVÁ RA NOSKAIOVÁ | ALEKSANDRA OHAR | PETER VRBINČÍK | LENKA ŠILLEROVÁ | KOMORNÍ SÓLISTI BRATISLAVA | ANDREJ GÁL | JANA KARŠKOVÁ LADAN KOČÍ | ANDREA MUDROŇOVÁ | TAMÁS MÉREI | JÁN SLÁVIK | EUGEN PROCHÁČ | LADISLAV SZATHMÁRY | CORNI DI BRATISLAVA | VENI ENSEMBLE | EL MATEJ | DAGMAR KAMENSKÁ | BRANISLAV DUGOVIČ | BRANISLAV BELORID | MATÚŠ PLAVEC | PETER MOSORJAK | PETER ZWIEBEL | MARIÁN LEJAVA OMAN LAŠČIAK | PETER BREINER | STANO PALÚCH | ALBRECHT COLLEGIUM | MOYZESOVO KVARTETO | STANISLAV MUCHA TINŠEK TÖRÖK | ALEXANDER LAKATOŠ | ANTON KUBASÁK | ANDREJ ŠEBAN | ĽUBA KELAROVÁ | SPEVÁCKY ZBOR APSÓRA | IVAN BUFFA | PACORA TRIO ROBERT RAGAN | MARCEL COMENDANT | MICHAL VAVRO | JURAJ GRIGLÁK | AJDŽI SABO | BENJAMIN SCHMID | VLADIMIR MENDELSSOHN | PETER STÁK | DORA SCHWARZBERG | JORGE BOSSO | SOLAMENTE NATURALI | MILOŠ VALENT | MARIAN GAŠPAR | ADRIANA KUČEROVÁ | CHORUS ALEA | PRESSBURGER RTETT | RÓBERT ŠEBESTA | LOTZ TRIO | ROBERT ROTH | OSKAR RÓZSA | MARTIN VALIHORA | ONDREJ KRAJŇÁK | BRANISLAV KOSTKA | THIERRY EBAM | JURAJ DOBRAKOV | MARCELKA A JOZEF DREVENÁKOVCI | IRENKA POKUTOVÁ A BÉLA POKUTA | MARTINKA A FERKO ĽUDOVCI | BRAŇO JOBUS | VRBOVSKÍ VÍŤAZI | ABUSUS | BASHAVEL | KLAUDIUS KOVÁČ | PETER SOLÁRIK | PUCK FAIR | BRIAN DUNNING | SEAN WHELAN | BRIAN FLEMING

